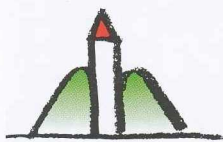

ŠTEVILKA 49
21. oktober 2004

LIPNICA

Glasilo Občine Moravske Toplice

FOTO: Geza GRABAR

UVODNIK

Reforma lokalne uprave pred desetletjem je »najnižjo stopnjo oblasti« povsem približala občanom, o konkretnih življenjskih vprašanjih se je začelo odločati v njihovi bližini. In odziv je bil logičen: prišlo je do eksplozije želja, pričakovanj, hotenj, zahtev... Strokovni štabi občinskih uprav so jih znali artikulirati bistveno bolj profesionalno kot nepoklicna vodstva nekdanjih krajevnih skupnosti. Ugodne razmere je pomenila tudi možnost črpanja sredstev iz evropskih skladov in morda vsaj za spoznanje prijaznejši odnos države do manj razvitih okolij. Ob lanskem občinskem prazniku so se pridobitevi veselili v Mlajtincih, Noršincih, Lukačevcih. Letos so praznovali drugje, v Krcih, Motvarjevcih, Martjancih, Prosenjakovcih, Selu... Podeželje dobiva tehnične možnosti za sodobnejši življenjski utrip. 21. stoletje v včerajšnjem zakotju!

Urednik

SPOMINSKA SLIKA OBČINSKIH NAGRAJENCEV 2004 Z VODSTVOM OBČINE – od leve: Geza Džuban, podžupan, Aleksander Smodiš, dobitnik Nagrade, Nada Lutarič, tajnik občine, Štefan Jančarič, dobitnik Priznanja, Karel Černjavič, častni občan, Franc Cipot, župan, in Slavko Škerlak, prejemnik Velike zahvalne listine.

FOTO: ARHIV OBČINE

Posebno svečan ton praznični seji občinskega sveta je dal podpis listine o pristopu Občine Moravske Toplice k Ustanovi dr. Šiftarjeva fundacija. Podpisala sta jo podpredsednik fundacije Alojz Flegar in župan Franc Cipot.

8. PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

MORAVSKE TOPLICE – Thermalium, wellness in terapevtski center, so namenu predali Andrej Šprajc iz Save, župan Franc Cipot, državna sekretarka za turizem Darja Radič in direktor družbe Terme 3000 Dušan Bencik.

MORAVSKE TOPLICE – S svečano sejo so občinski svetniki, občani in gostje proslavili 8. praznik Občine Moravske Toplice. V ospredju sedijo letošnji nagrajenci (z desne): Slavko Škerlak, Stefan Jančarič, Aleksander Smodiš in Karel Černjavič.

PROSENAKOVCI – V okviru občinskega praznika je bila namenu predana poslovno-stanovanjska zgradba s prostori za Pošto Slovenije, Zavarovalnico Triglav, krajevni urad, zdravstveno ambulanto in madžarsko narodno skupnost ter dvema stanovanjema.

SELO – Osrednja proslava občinskega praznika je bila v Selu, kjer so obeležili dokončanje prve faze vodovodnega omrežja Selo-Fokovci. Poleg učencev OŠ Fokovci in domačih kulturnih delavcev so nastopili člani folklorne skupine iz Tešanovec.

KRNCI – V eni najmanjših vasic v občini so predali namenu mrliško vežico. Blagoslovlila sta jo pater Donat in evangeličanski duhovnik Evgen Balazic.

MOTVARJEVCI – Podobno kot v Selu so tudi v Motvarjevcih slovesno proslavili stratesko komunalno pridobitev – predajo vodovodnega omrežja.

MARTJANCI – Kolesarska steza jih za zdaj povezuje z občinskim središčem. Kmalu naj bi jo začeli graditi tudi v drugo smer in jo podaljšali do regionalnega središča Murske Sobotne.

MORAVSKE TOPLICE – Tradicionalnega kolesarskega maratona Terme 3000 v okviru občinskega praznika se je tokrat udeležilo rekordnih 342 kolesarjev.

8. PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

Svečana seja občinskega sveta

RURALNI SVET SE NEZADRŽNO SPREMINJA

Prizorišče letošnje svečane seje občinskega sveta s podelitvijo priznanj in nagrad ob prazniku občine je bila konferenčna dvorana hotela Ajda v Naravnem parku Terme 3000 v Moravskih Toplicah. Poleg nagrajencev, občinskih svetnikov in uslužbencev so seji prisostvovali tudi številni visoki gostje; mnogi med njimi so čestitali občini in občanom za praznik ter nagrajencem Karlu Černjaviču, Slavku Škerlaku, Aleksandru Smodišu in Štefanu Jančariču za uspešno delo.

Uvodoma je župan Franc Cipot orisal razvojno pot občine, ki leto praznuje deset let obstoja. Spremlja jo nemalo uspehov na številnih področjih. Ti so najbolj vidni na področju varstva okolja, saj je bilo zgrajenih na desetine kilometrov kanalizacijskega in vodovodnega omrežja ter cela vrsta čistilnih naprav. S tem, je dejal Cipot, se ruralni svet nezadržno spreminja v urbanega in nastajajo vse zanimivejši in privlačnejši polurbani centri. To pa od nas terja spremembo načina življenja in razmišljanja. Zagotovil je, da jih uspehi ne bodo uspavali, zato so že pred novimi izzivi. Strateške usmeritve občine ostajajo turizem, kmetijstvo in kultura. Osrednja govornica na svečani seji, državna sekretarka za turizem v gospodarskem ministrstvu mag. Darja Radič, se je

v prvi vrsti dotaknila pomena turizma znotraj nacionalnega družbenega bruto proizvoda. Čeprav delež ni zanemarljiv, je še veliko neizkoriščenih možnosti. V prvi vrsti jih Radičeva vidi v povečani prepoznavnosti države kot celote. Zdravilišča, med njimi tudi moravskotopliško, se za promocijo trudijo po svojih najboljših močeh, vendar bodo lahko večjih učinkov deležna, če se bodo navzven predstavila kot zaokrožena celota. Blagovna znamka Panonske terme so dober obet za to.

Seja, popestrjena z glasbenim nastopom cimbalista Andija Sobočana iz Murske Sobote, se je zaključila s podpisom listine o pristopu občine k Ustanovi dr. Šiftarjeve fundacije, kar sta opravila župan Franc Cipot in podpredsednik Ustanove Alojz Flegar.

Geza Grabar

OBČINSKI NAGRAJENCI 2004

NAZIV ČASTNI OBČAN

KAREL ČERNJAVIČ, Moravske Toplice
za prispevek k razvoju Zdravilišča Moravske toplice

Karel Černjavič, direktor gostinskega podjetja Zvezda Murska Sobota v pokoju, je prav gotovo eden ključnih akterjev, ki je s svojim delom in prizadevanji v funkciji vodilnega delavca na področju turizma in gostinstva v regiji pomembno prispeval k razvoju zdravilišča v Moravskih Toplicah. G. Černjavič je bil eden od tvorcev zamisli o gradnji zdravilišča, ki je prerasla prvotno idejo o izgradnji komunalnega kopaljšča. Bistveno je predvsem to, da je bilo gostinsko podjetje Zvezda v 70-ih letih prejšnjega stoletja edino pripravljeno vlagati v razvoj novega turističnega in zdraviliškega kompleksa v Moravcih, ki je danes v obliki firme Terme 3000 s projektom Panonske terme prerasel v nadvse pomembnega povezovalca zdraviliško-turistične dejavnosti v severovzhodni Sloveniji, s čezmejnimi povezovanji pa obeta postati pomemben turistični center v Evropi.

NAGRADA OBČINE

ALEKSANDER SMODIŠ, Moravske Toplice
za uspešno delo na področju turizma,
predvsem gostinske in prenočitvene ponudbe

V okolju, ki postaja pomembna turistična destinacija v srednjeevropskem prostoru, so produkti, kakršne ponuja družinsko podjetje Smodiševih – Vinski hram Aleksander v Moravskih Toplicah, zelo pomembna dopolnilna turistična ponudba. Vinski hram Aleksander z njegovo kulinarično ponudbo poznajo gostje, turisti in obiskovalci daleč izven meja Slovenije, pri čemer g. Aleksander posebej pozitivno izstopa s svojim načinom ljudskega komuniciranja z gosti, tudi zato, ker je pripravljen za njihovo zadovoljstvo storiti več, kot je to običajno in pričakovano. Družina Smodiš s trajnim vlaganjem v izgradnjo in posodobitev objektov skrbi za nenehno širitev svoje dejavnosti, s čimer ves čas odpira možnosti za nove zaposlitve, kar je eden od prioritarnih razvojnih ciljev našega okolja.

VELIKA ZAHVALNA LISTINA

SLAVKO ŠKERLAK, Sebeborci
za prizadevno in uspešno vodenje OGZ
in delo v drugih organizacijah

Slavko Škerlak je predsednik Občinske gasilske zveze Moravske Toplice od njene ustanovitve, predsednik PGD in KS Sebeborci ter član predsedstva Gasilske zveze Slovenije. Kot predsednik OGZ Moravske Toplice uspešno vodi in koordinira delovanje občinske gasilske organizacije, ki skrbi za nabavo nove gasilske opreme in izobraževanje članstva, mladinski gasilski tabori so mladim približali organizacijo in jih navdušili za delo v njej, v občini pa je tudi zgleden odnos do gasilskih veteranov. V času njegovega predsedovanja je bilo prvič v Prekmurju organizirano državno gasilsko tekmovanje (Memorial Matevža Haceta) s 3000 tekmovalci iz vse Slovenije in tujine. PGD Sebeborci se ob 100-članskem društvu in kvalitetni novi opremi za reševanje ponaša z desetino, ki nadvse uspešno nastopa v državni ligi gasilcev.

PRIZNANJE OBČINE

ŠTEFAN JANČARIČ, Norsinci
za dobro in strokovno organiziranje in delo enot CZ

V času svojega dela kot poveljnik je naloge Civilne zaščite dvignil na izredno visok nivo delovanja. Ustanovil je potrebne organe delovanja CZ, uredil organizacijo poverjenikov po vaseh, zagotovil osnovno opremo (sanitetni material, črpalke za mulj idr.). Z vestnim in strokovnim delom je prispeval k dobremu delu enot CZ, še posebej enote za prvo pomoč, ki se je redno udeleževala regijskih tekmovanj in na državnem tekmovanju zasedla celo četrto mesto. Vzpostavil je dobro sodelovanje z organizacijami in podjetji v občini, predvsem pa z Občinsko gasilsko zvezo. Ves čas svojega delovanja se je aktivno vključeval v vse akcije reševanja, ki so potekale na območju občine (poplave 1998 in 1999, požari, druge nesreče). Prav tako je dajal velik poudarek izobraževanju tako članov CZ kot tudi članov PGD na področju zaščite in reševanja.

Franc Cipot, župan

RAZMIŠLJAMO GLOBALNO, DELAMO LOKALNO

Slovenija je članica Evropske unije, kar med drugim pomeni tudi, da je potrebno pri slehernem načrtovanju razvoja to dejstvo vedno bolj upoštevati, če želimo, da se naši cilji dejansko uresničujejo. Tak način dela je v naši občini prisoten že več let, zato programi, ki jih pripravljamo, v glavnem dobivajo podporo iz evropskih in s tem povezanih državnih virov.

Globalne gospodarske razmere so se po 11. septembru 2001 globodobra spremenile, kar velja posebej za svetovni turizem. Pri tem je prava novost sprememba ciljnih destinacij turistov, ki se vedno bolj odločajo za manj oddaljene kraje, do katerih je možno priti z normalnimi prevoznimi sredstvi. Zadnje dogajanje in nova teroristična dejanja v svetu pa kažejo na to, da se bodo ti strukturni trendi v prihodnje še krepili. Pridobivale bodo s tem turistične destinacije, območja in kraji, znotraj Evrope in Evropske unije, pri čemer ima naše območje še veliko rezerv in možnosti. Že sedaj se ugotavlja, da poteka znotraj naše regije kar 80 % vseh turističnih potovanj, pri čemer lahko razumemo regijo od Budimpešte prek Dunaja in Ljubljane do Zagreba. V tem primeru se naše območje nahaja v sredini in je priložnost za razvoj turizma izjemna. Na osnovi dejstev, ki se kažejo v porastu števila gostov v naši občini in širše v regiji, je razumljivo, da vidimo prihodnji razvoj v turizmu in z njim povezanimi dejavnostmi. Vemo namreč, da turizem pomeni priložnost tudi za razvoj tako kmetijstva kot storitvenih dejavnosti, ki že sedaj v svetu predstavljajo več kot 70 % družbenega proizvoda. Pri nas so še vedno relativno slabo razvite. Preprosto povedano: iz turizma, ki je pri nas že dokaj masoven, če upoštevamo število prenočitev in število gostov, še vedno premalo zaslužijo tisti, ki neposredno ponujajo svoje storitve, predvsem pa tisti, ki naj bi bili s svojo dopolnilno ponudbo dodatek, »smetana na kavici«, ki bi od turistov pobral nekaj dodatnega denarja.

Ob 10-letnici delovanja Občine Moravske Toplice so pred nami novi izzivi, pripravljamo se na izdelavo strategije razvoja občine v smislu sprejemanja prostorskega razvoja, opredelitve prednostnih okoljskih naložb in določitve prioritet gospodarskega razvoja tega območja. Ob tem pa želimo v koncept zajeti tudi področje izobraževanja, kulture in športa ter vseh preostalih dejavnosti, ki pomembno vplivajo na nivo življenja ljudi v naši okoljini. Seveda bo takšen razvojni program zahteval prilagajanje že sprejetim izhodiščem na državnem nivoju in usmeritvam, ki so še širšega pomena, predvsem ko gre za probleme varovanja okolja in izrabe termalne energije. Misel, ki se človeku

ob tem poraja, je povezana z željo po enakopravnem zastopanju in razvoju vseh krajev in območij znotraj občine. To bo namreč ključni element pri pripravi vseh navedenih dokumentov, ki bo zahteval od vseh nas, ki jih bomo pripravljali, veliko časa in energije, predvsem pa znanja, da bi lahko prihodnji celostni razvoj hitreje pripeljal naše območje do nivoja, ki ga danes dosega razvite regije v Evropi. Jasno je, da sami, brez sodelovanja strokovnjakov na različnih področjih dejavnosti tega ne bomo zmogli, kakor je zelo jasno tudi, da brez sodelovanja vas, občanov in občank, zapisanih ciljev ne bo možno uresničevati. Torej smo pred skupno zavezo, da to, kar bomo zapisali v strategijo razvoja, tudi dosledno uresničujemo v praksi.

Za nami so občinska praznovanja, ki smo jih zaključili z odpiranjem novih pridobitev, ki bogatijo naše okolje in nam lepšajo življenje. Predvsem smo lahko zadovoljni, da je bilo v tem okviru predanih svojemu namenu nekaj pomembnih objektov, kot so: vodovod do Sela in Fokovec, vodovod v Motvarjevcih, skupna poslovno-stanovanjska stavba v Prosenjakovcih, kolesarska steza Moravske Toplice–Martjanci, ceste in druga infrastruktura v Krncih, Kančevcih, Vučji Gomili, Andrejcih in drugih krajih. Gotovo pa so k prazničnemu vzdušju pomembno prispevali tudi kulturni dnevi v okviru Košičevega tedna kulture v Bogojini, Filovcih, Ivancih in Bukovnici, kakor tudi športna dogajanja s kolesarskim maratonom, tradicionalnim golf turnirjem in drugimi prireditvami.

Preživeli smo tudi volitve v državni zbor in upamo ter želimo si, da bi tudi v prihodnje dobro sodelovali z ljudmi, ki bodo vodili to državo. Še naprej bomo imeli poslanca iz vrst naših občanov, to je našega podžupana, g. Gezo Džubana, ki mu – podobno kot drugim izvoljenim kandidatom z našega območja – čestitam za izvolitev.

Mesec vinotok je letos še posebej zanimiv, saj bo vinarjem v sode natočil novega vina. Z njim bomo nazdravili tudi moji zmagi v prvem polčasu bitke s časom.

Želim Vam veliko dobre volje, medsebojnega prijateljstva in ljubezni.

Vaš Franc Cipot

Avto moto rally Vse za varnost v cestnem prometu

NA DESETEM RALLYJU KAR 52 TEKMOVALCEV

Tekmovanje je spadalo v okvir občinskega praznika naše občine, z množično udeležbo pa potrdilo, da ima prihodnost v času, ko je varnost v cestnem prometu zaradi boljših in hitrejših motornih vozil ter slabih cestišč vse slabša. Jubilejno prvenstvo Slovenije *Vse za varnost v cestnem prometu* je v devetih različnih razredih pritegnilo 50 voznikov in dve voznici starih motornih koles in avtomobilov iz vse Slovenije. Imenitno pa je uspela tudi vožnja voznikov-paraplegikov in tetraplegikov iz vse Slovenije.

Namen akcije, da z vožnjo po predpisih opozori na strpno in varno vožnjo v prometu, je bil dosežen, zato Franc Čarni iz Sebebovec, pred desetletjem pobudnik akcije, ni skrival zadovoljstva: »Pokazalo se je, da so tekmovalke in tekmovalci letos prevozili progo strogo po cestno-prometnih predpisih. Samo trije so namreč na pro-

gi napravili manjšo napako. Malo škriplje v znanju teorije. Splošna ocena tekmovalne komisije je, da je tekmovanje letos zelo uspelo.«

Tudi tokrat sta bila spretnostna vožnja in štart v prometno-varnostnem centru Gaber v Murski Soboti, cilj pa po 40 prevoženih kilometrih po cestah puconske in moravskotopliške občine v Sebeborcih. V seštevku treh nalog, spretnostni vožnji, cestni preizkušnji in reševanju testnih pol na cilju, so se izkazali vozniki iz naše občine. Omenimo naj 3. mesto Eda Berdena med vozniki motornih koles s prikolico, izdelanih do leta 1975. Simon Kojek je bil v vožnji starejših motorjev četrti. Med avtomobilisti (do 1975) je bil Jože Horvat šesti, med avtomobili Škoda in Opel sta Jernej Grof in Iztok Bernjak osvojila 2. oziroma 3. mesto. Alojz Velnar, voznik-tetraplegik, je pristal na 5. mestu. (G. G.)

Selo

PRVA FAZA VODOVODA SELO-FOKOVCI

Osrednja proslava ob 8. prazniku Občine Moravske Toplice je bila v Selu. Razlogov za to je veliko, najpomembnejši pa prevzem prve faze primarnega vodovodnega omrežja Selo-Fokovci, ki pomeni nadaljevanje projekta celovite oskrbe goriškega dela občine z zdravo pitno vodo. Prvi koraki v tej smeri so bili storjeni že lansko leto, ko so v Prosenjakovcih končali z deli pri vrtini, gradnji zbirnega rezervoarja za 400 kubičnih metrov vode in razvodu primarnega omrežja po kraju. Letos so projekt oskrbe domačij z vodo iz omenjene vrtine nadaljevali v dve smeri: proti Pordašincem in Motvarjevcem ter Selu in Fokovcem.

Preskrba ljudi z zdravo pitno vodo je temeljna človekova pravica. Na to je spomnil tudi Geza Džuban, osrednji govornik na množični prireditvi, podžupan in poslanec v Državnem zboru. Tudi ljudje v naši občini se srečujejo s težavami in željami, vendar so te v zgornjem gričevnatem delu občine drugačne kot v ravninskem. Spomnil je na projekt o skupni preskrbi z vodo za celotno Prekmurje, s čimer bo zlasti ljudem na Goričkem omogočena nova kvaliteta življenja. Niti pri položitvi nekaj kilometrov dolgega primarnega voda od vrtine do Fokovec, vrednem sto milijonov tolarjev, država ni stala ob strani, pač pa je primaknila 60 % potrebnih sredstev za investicijo.

Še manj bi bila brez sodelovanja države realna uresničitev projekta regijskega vodovoda.

Ob županu Francu Cipotu je o pomenu nove pridobitve za kraj spregovoril tudi predsednik KS Selo-Fokovci Vlado Vučkich. Upa, da se bodo krajani prihodnje leto zbrali na podobni prireditvi ob predaji naslednjih faz.

Kulturni program so pripravili učenci fokovske osnovne šole in domači kulturniki, zaplesali pa so folkloristi iz Tešanovec. Na svečanosti je občinsko društvo upokojencev razglasilo rezultate društvene akcije *Moj dom – lepo urejen*.

Geza Grabar

Prosenjakovci

PRISPEVEK K RAZVOJU OBMEJNEGA OBMOČJA

»Danes je za Prosenjakovce izredno pomemben dan. Dan, ki se ga lahko zapiše z velikimi črkami. Za našo majhno vas, ki leži neposredno ob madžarski meji, je ta poslovno-stanovanjski objekt vsekakor velika pridobitev, korak k razvoju obmejnega predela naše občine. Naša večletna pričakovanja so izpolnjena. Ko bi le ta zgradba ponudila zaposlitev kakemu od številnih brezposelnih, ko bi si v njej ustvarila dom mlada družina... Naše zadovoljstvo bi bilo še toliko večje,« je v nagovoru na slovesnosti ob odprtju poslovno-stanovanjske zgradbe v Prosenjakovcih poudaril pomen dogodka za lokalno okolje Ladislav Sabotin, predsednik krajevnega odbora Prosenjakovci.

Najprej je zbrane pozdravil župan Občine Moravske Toplice Franc Cipot, spregovorila sta še mag. Alfonz Podgorelec, glavni direktor Pošte Slovenije, in poslanec v Evropskem parlamentu Jelko Kacin. Slovesnosti sta se ob številnih drugih visokih gostih udeležila veleposlanik RS v Budimpešti Andrej Gerenčer in predstavnik madžarskega veleposlanništva v Ljubljani Ferenc Nagy.

»Vsekakor pa smo lahko danes vsi zadovoljni, saj nam je uspelo v tem koncu naše občine izgraditi lep, predvsem pa funkcionalen poslovno-stanovanjski objekt, ki bo imel gotovo dolgoročne posledice na celokupni nadaljnji razvoj tega območja ob meji z Republiko Madžarsko. S tem se ohranja položaj policentričnega središča za tu živeče večinsko kot tudi manjšinsko prebivalstvo naše občine,« je pričel svoj slavnostni govor župan Franc Cipot. Ozrl se je tudi na zadrege, ki so spremljale gradnjo objekta: ko je leta 2000 občinski svet podprl pobudo o gradnji večnamenskega objekta v Prosenjakovcih, je bil kmalu položen temeljni kamen in izbran investitor. Ker pa ni našel zainteresiranih partnerjev za nakup prostorov trgovine, je investitor odstopil od namere.

»Občina se je znašla v situaciji, ki ni bila ravno zavirljiva. Na eni strani je bil že postavljen temeljni kamen, ki ga je vedno bolj prekrivala travna ruša in so ga počasi začeli tako ali drugače opisovati različni mediji in na ta način še dodatno sejati neke vrste nezadovoljstvo med tu živečim prebivalstvom, na drugi strani pa je hkrati v Prosenjakovcih ravno zapirala vrata tovarna, kar je imelo za posledico, da so tukajšnji ljudje začeli resno razmišljati o tem, da so na njih dejansko skoraj vsi pozabili. Ob tem pa je že tako občutljiv prostor vznemirilo tudi dogajanje v okolici centra za begunce in z njim povezane obljube države, da jim njihov delež za sodelovanje pri rešitvi tako žgoče problematike zlepa ne bo pozabila. Situacijo smo morali v občini na nek način umiriti,

saj so ljudje ob vsem tem trpeli tudi zaradi suše, ki je na eni strani močno prizadela kmetijstvo in s tem precejšen del tukajšnjega prebivalstva, ki je s kmetijstvom še zmeraj zelo prepreden, še posebej zdaj, ko ni nadomestnih delovnih mest za ljudi, ki so ostali po dolgih letih dela v tovarni na cesti. V občini smo s prizadevanjem vseh uspeli dokaj hitro izgraditi kvalitetno preskrbo z vodo iz novo zgrajenega zajetja tu, v Prosenjakovcih, ki je skupaj z ureditvijo križišča, nekaterimi vlaganji v kulturne in druge objekte ter, končno, nabavo gasilskega vozila za potrebe tukajšnjih prostovoljnih gasilcev bil znak, da ni vse tako črno, kot se na prvi pogled prikazuje. In končno smo v tem času uspeli sami prek našega komunalnega podjetja Čista narava ta objekt tudi zgraditi,« je poudaril župan in se zahvalil poslovnim partnerjem, ki so z odkupom prostorov omogočili gradnjo stavbe: poleg Pošte Slovenije in Zavarovalnice Triglav se bosta v nove prostore kmalu vselila krajevni urad in Madžarska narodna samoupravna skupnost (s knjižnico), nove delovne prostore pa bo v zgradbi dobila tudi ambulanta splošne medicine. Na voljo sta še dve dvosobni stanovanji. Objekt, vreden nekaj več kot sto milijonov tolarjev, je zgradilo Javno komunalno podjetje Čista narava d.o.o. s kooperanti.

Kulturni program prireditve so izvedli: Pihalni orkester KUD Pošta iz Maribora, ženski zbor domačega kulturno-umetniškega društva, citrarji in dramska skupina DOŠ Prosenjakovci.

Ludvik Socič

Motvarjevci IZBOLJŠUJE SE KVALITETA ŽIVLJENJA OB MEJI

Z izgradnjo primarnega vodovoda Prosenjakovci-Pordašinci-Motvarjevci in možnostjo priključitve na vodovodno omrežje se je kvaliteta življenja ljudi, živečih tik ob meji s sosednjo Madžarsko, občutno izboljšala. Zato je bilo več kot dovolj razlogov za slavlje, ki so ga krajanje vasi Pordašinci in Motvarjevci v okviru letošnjega občinskega praznika pripravili pred nekdanjo šolo v Motvarjevcih.

Položitev 2,8-kilometrskega kraka od Prosenjakovec do Motvarjevec je veljala med 65 in 70 milijoni tolarjev. Od tega je petino sredstev prispevala država, vse drugo pa občina iz svojega proračuna. Kot je dejal župan Franc Cipot, s tem problematika reševanja oskrbe z vodo na severovzhodnem delu naše občine še ni zaključena, saj načrtujejo vodovod iz Prosenjakovec speljati tudi do Čikečke vasi in Bukovnice.

»Investicija je bila izjemno zahtevna, a smo s skupnimi močmi zmogli tudi ta korak. Dosedanji projekt vodooskrbe na tem koncu, ki vključuje vrtino v Prosenjakovcih, razvod po tem naselju ter kraka do Sela oziroma Motvarjevec, je skupaj veljal 350 milijonov tolarjev.«

Na svečanosti v Motvarjevcih, ki so jo s kulturnim programom popestrili učenci DOŠ Prosenjakovci in domači folkloristi, je Janez Bogdan, podpredsednik sveta KS Motvarjevci, dejal, da so tudi oni dobili osnovno dobrotno, ki se ljudem v urbanih naseljih zdi samoumevna. K sreči številne pomembne pridobitve na infrastrukturnem področju v zadnjih letih tudi v teh krajih držijo korak z razvitimi, zato je odveč bojazen, da bi se ljudje izseljevali kot некоč.

Podžupan in poslanec v Državnem zboru Geza Džuban je poudaril, da kraji ob meji vztrajno spreminjajo svojo podobo v pozitivnem smislu, s tem pa se povečuje kvaliteta življenja tukajšnjih ljudi. V razmišljanju o vlogi in pomenu oskrbe ljudi z zdravim pitno vodo kot osnovne dobrine je omenil tudi regijski (prekmurski) načrt primarnega vodovoda, ki naj bi povezal vse kraje na levem bregu Mure. Čeprav s številkami še ne kaže operirati, je omenil okvirno vrednost projekta: 15 milijard tolarjev.

Martjanci MREŽA KOLESARSKIH STEZ SE BO ŠE ŠIRILA

Prva prireditel letošnjega občinskega praznika je bilo uradno odprtje 2,2 kilometra dolge in 2,2 metra široke kolesarske steze Moravske Toplice-Martjanci. Investicija, vredna 60 milijonov tolarjev, od katerih jih je 34 zagotovila občina, je za krajanje, goste zdravilišča in druge uporabnike zelo pomembna pridobitev, saj pomeni širitev mreže kolesarskih stez v občini in s tem večjo prometno varnost kolesarjev, sprehajalcev, rolerjev, tekačev, skratka, ljubiteljev rekreacije in sprostitve v naravi.

Kolesarska steza poteka od začetka vhoda v Naravni park Terme 3000 v Moravskih Toplicah ob regionalni cesti skozi gozdček Čreto in ob kanalu med njivami mimo martjanskega nogometnega igrišča do župnijske cerkve sv. Martina v Martjancih.

Načrti občine na področju izgradnje kolesarskih stez so zelo ambiciozni, kolesarske steze pa so vse bolj nuja in ne modni trend. Na to sta na prireditvi uradnega odprtja opozorila najvišja predstavnik občine, župan Franc Cipot in podžupan Geza Džuban. Slednji je obljubil, da bodo v nekaj letih kolesarsko stezo razširili v obe smeri: na vzhodu do Bogojine in Filovec, na zahodu pa do Murske Sobotne.

O pomenu pridobitve za kraj Martjanci ter drugih uspehiv pri razvoju kraja je spregovoril predsednik krajevne skupnosti Martjanci Franc Kodila. Pridobitev je bila več kot potrebna, saj je iz dneva v dan vse več tistih, ki sedajo na kolo ali se sprehajajo v naravnem okolju in na ta način skrbijo za svoje zdravje. Zahvalil se je glavnemu financerju, občini, in izvajalcu del, SGP Pomgrad, pa tudi vsem lastnikom, ki so dovolili, da je kolesarska steza speljana prek njihovih zemljišč. Izrazil je tudi upanje, da bo kmalu na vrsti tudi nadaljevanje kolesarske poti do Murske Sobotne, kar bi bilo velikega pomena za krajanje Martjanec, saj je zdaj zaradi zelo gostega prometa po regionalni cesti kolesarjenje preveč nevarno.

Kodila je razmišljal tudi naprej, in spomnil, da naj bi se v neposredni bližini Martjanec izgradilo še eno zdravilišče – Rimska Čarda. Ker tudi poti za to zdravilišče vodijo mimo Martjanec, upa, da bo v doglednem času zgrajena tudi podobna povezava v tej smeri.

V kulturnem programu so nastopili pevci cerkvenega pevskega zbora iz Martjanec, malčki tamkajšnjega vrtca in mlada flavtistka Sandra Gjerek.

Krnci TUDI MRLIŠKA VEŽICA JE ODRAZ NAPREDKA

Najlepše potrditve, da za uspešno uresničitev naloge ni pomembna velikost kraja, temveč srčnost ljudi, ki se je lotijo, smo bili deležni obiskovalci in gostje v Krncih, kjer so pripravili zadnje prireditve v okviru letošnjega občinskega praznika. Namenu so namreč predali novo mrliško vežico.

To je bilo nekakšno simbolično dejanje po skoraj mesecu družabnih in drugih dogodkov, da se človek na hitri poti življenja vendarle malce zaustavi, se zazre vase in se zamisli nad relativnostjo človekovega življenja, torej nad svojo minljivostjo. Gotovo so besede vseh govornikov na pokopališču – predsednika vaškega odbora Franca Hüla, podžupana Geze Džubana, župana Franca Cipota, župnikov v verskih obredih in še koga – tako razumeli tudi številni domačini, nekdanji krajanje Krnec in drugi gostje, ki so se udeležili prireditve. In mnogi so s to mislijo zapuščali tudi zadnje počivališče vseh ljudi.

Izjemen finančni, organizacijski in tudi delovni zalogaj so uspeli maloštevilni krajanje Krnec – le 60 jih je – uresničiti v nekaj več kot letu dni. Predsednik vaškega odbora Franc Hüla je povedal, da so temelje za objekt zabetonirali maja lani, že julija istega leta je bila vežica pod streho. JKP Čista narava je do dneva mrtvih v njej uredila še omete, tlake in fasado. Dela so letos zaključili s položitvijo keramičnih ploščic, opleskom in montažo opreme. Obenem so na pokopališču prepleskali tudi zvonik iz leta 1938. Vrednost del je ocenjena na več kot šest milijonov tolarjev.

Kljub izjemni lastni požrtvovalnosti sami vsega bremena v finančnem, materialnem in delovnem smislu ne bi zmogli. Zato predsednik Hüla ni pozabil omeniti pomoči podjetij Kema, Metalik Cipot, Čista narava, cerkvene občine Puconci in župnije Kančevci ter Občine Moravske Toplice.

Preden je župan Franc Cipot simbolično odklenil vrata vežice, sta jo ob nabožnih pesmi cerkvenih pevskih zborov iz Puconec in Kančevci v priložnostnem cerkvenem obredu blagoslovila Evgen Balazic, evangeličanski duhovnik, in rimskokatoliški župnik pater Donat.

8. PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

Častni občan Karel Černjavič

BIL SEM PREDVSEM GOSTINEC, A SEM IMEL IZVRSTNE STROKOVNE SODELAVCE

Karel Černjavič, dolgoletni direktor Gostinskega podjetja Zvezda Murska Sobota, je dobitnik naziva Častni občan Občine Moravske Toplice za leto 2004. S tem se je pridružil po mnenju sveta zaslužnim občanom in rojakom, kot so: Jožef Kuhar, Jožef Smej, Ludvik Olas, Geza Erniša, Geza Dora in Jože Vugrinec, ki so naziv prejeli v preteklih letih. V utemeljitvi je zapisano, da ga je Karel Černjavič prejel za zasluge pri izgradnji zdravilišča Moravske toplice. O tem se je ves čas vrtel tudi najin razgovor. Začela sva na začetku: pri njegovi neizprosni kritiki datuma, ki ga je občinski svet določil za datum občinskega praznika.

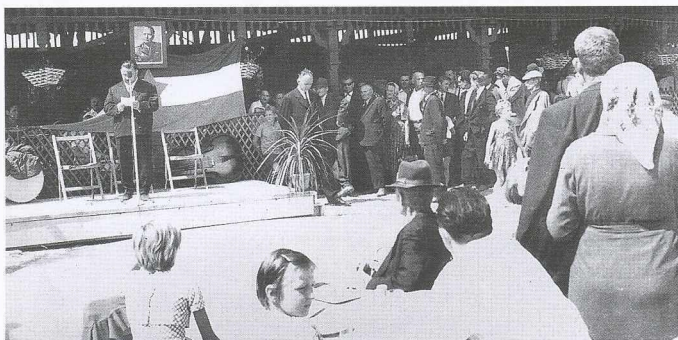
NEPRIMEREN DATUM ZA OBČINSKI PRAZNIK

Vsem nam je znana Vaša kritika izbranega datuma. Zakaj?

Pred leti se je razvedelo, da občina išče pomemben dogodek, ki bi naj služil za občinski praznik. Nakazano je bilo, češ da so Švedi napravili analizo in po švedski analizi so Moravci postali zdravilišče. Na to sem takoj dal ugovor. V Delu je Gerencner objavil članek: »Zvezdaš Karči se ne strinja z datumom dogodka za občinski praznik!«

Kot podžupan sem predlagal ta datum. Vendar v občinskih dokumentih ne boste nikjer zasledili, da je švedska analiza tista, na podlagi katere je zdravilišče dobilo svoj status. Mi smo švedsko analizo jemali kot pospešek za vnemo domačinov na samem začetku v okviru takratnega turističnega društva pri izgradnji prvega bazena, kabin, hišic, skrbi za urejanje okolja... Pri določanju datuma občinskega praznika smo imeli več predlogov. Dogovor je bil: občinski praznik vezemo na zgodovino zdravilišča, lahko bi namreč izbirali tudi med datumi iz zgodovine Martjanec, Bogojine, Sela in drugih krajevnih središč. Zavedali smo se, da je razvoj zdravilišča pripeljal do tega, da so Moravske Toplice sedež občine v najnovejšem času. Šlo je za to, da najdemo primeren dogodek, primeren datum. Dobro je vedeti, da je bilo potrebno dan za občinski praznik izbrati tako, da se ga bo dalo tudi proslaviti. Res smo se odločili za datum švedske analize (7. september 1962) in, priznam, morda nerodno zapisali, da gre za prvo znanstveno analizo. Za njo pa nikoli nismo rekli, da je edina odločala o statusu zdravilišča.

Jaz sem takoj dal svoj ugovor. To je bilo objavljeno v časopisu. Tam sem povedal, da se je zvrstilo več pomembnih dogodkov: prvi je bil 28. julij 1962. leta, ko je bila prva otvoritev, ko so vaščani s svojim prostovoljnim delom opravili veliko delo, prispevali ogromno denarja. S tem bi dali priznanje vaščanom. Drugi pomemben datum je bil leta 1963. Po prvi otvoritvi je bil sprejet sklep, da Zvezda prevzame Moravce; ne samo, da tu posluje, ampak da jih bo razvijala in izgrajevala. Pozimi smo napravili investicijski program in naslednje leto pristopili k izgradnji bazena, kabin, restavracije, sanitarij, urejali okolico in en del vikend naselja. Otvoritev je bila 18. avgusta 1963. Pomemben dogodek je bil, ko je bila velika erupcija (5. oktober – op. pis.) in so bili celi Moravci v stanju pripravljenosti.

18. avgust 1963: Otvoritev zgrajenih objektov pred letnim vrtom.

Ta datum smo imeli kot prvi predlog za občinski praznik, vendar se nam običajni čas viška trgatve zanj ni zdel primeren.

V Moravcih je bila velika povodenj, celi Moravci so bili pod vodo. Ob enajsti ponoči sem pripeljal predsednika občine (Štefana Totha – op. pis.), ko je šel gledat, če je ljudem potrebna kakšna pomoč. Ko sva prišla sem, je voda še naraščala, opremo smo morali dvigniti, da ne bi vse propadlo. Odmeven dogodek je bil, ko je gorelo – strela je udarila in je zgorela hišica v naselju. Od teh datumov bi se dalo najti kaj primernega za občinski praznik.

Verjetno bo občina ostala pri tem datumu.

Vendar se ne več sklicevati, da je en človek ustanovil in naredil zdravilišče v Moravcih. Tu je dokument, odločba skupščine občine Murska Sobota z dne 20. 8. 1964. Ne govoriti, da so Moravci na osnovi švedske analize postali zdravilišče.

G. Kuharju nedvomno moramo priznati zasluge za delo v začetnem obdobju moravskega kopališča. Moravska vrtina bi kaj lahko doživela kruto usodo in ostala še ena od zapečatenih (podobno, kot so tiste pri Büzenskem mlinu pri Mlajtinčih, v Središču ali Rimski Čardi), če ne bi bilo tistega impulza domačinov.

Domačini so dejansko delali kopališče: čistili so bazen, zbrali so denar in kupili les, nekaj so ga dali sami, delali so lesene kabine za kopanje, urejali so okolico, sanitarije... Zvezda je tistega časa dobila dovoljenje od občine, da z dvorišča Tovarne mesnih izdelkov preseli letni vrt. To je bilo leta 1963. Prvi gostinski objekt smo postavili že prej, leta 1962, in od takrat smo bili v Moravcih. Občani (odborniki Kuhar, Škalič, Mörec...) so hodili k predsedniku občine in okraja in prosili denar, da bi v Moravcih uredili kopališče. Večkrat so bili tam. Odgovorili so jim: »Mi vam denarja ne moremo dati! Vi niste nobena organizacija, najdete si investitorja, ki bo gradil Moravce, in tisti bo dobil denar.« Na krajevni skupnosti, v vasi in društvih so se zmenili, da tajnik KS obišče vsa naša večja podjetja, predvsem gostinska in trgovska, in jih skuša zainteresirati, da bi prevzeli Moravce. Pintarič (Koloman Pintarič – takratni tajnik KS Martjanci – op. pis.) je šel okrog, vendar so sodelovanje povsod odklonili in izrazili bojazn, da ne vedo, kako bo z vodo; drugič, niso bili zainteresirani. Ne zainteresirani so bili tudi v Radenski.

ZVEZDA PREVZAME MORAVCE

S čim si razlagate to popolno nezainteresiranost Radenske? So bili odločeni izgrajevati le zdravilišče v Radencih?

Edini razlog je bil: strah pred konkurenco. Predsednik občine Lanščak je sklical sestanek, kjer je Pintarič poročal, da je edino Zvezda pokazala nekaj zanimanja, vendar zaradi izgradnje prizidka k hotelu in kavarne Jelša nima sredstev za investicije. Po diskusiji je predsednik predlagal, da Moravce predajo Zvezdi. Vaščani so bili proti: Zvezda je siromaška, Zvezda nima denarja, nima ljudi, ki bi to delali. Potem se je predsednik razpištočil in rekel: »Dragi prijatelji, hodite okrog mene, me prosite denar; denarja ne morete dobiti, dobi ga lahko organizacija. Zvezda je pokazala voljo, četudi nima denarja; zdaj pa povem: nosilec bo Zvezda, občina pa bo Zvezdi pomagala, da se lahko ta vaša želja v Moravcih tudi uresniči.«

Nadaljevanje na naslednji strani

8. PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

Moti me, da na enem mestu piše, da je Zvezda izsiljevala predsednika občine, naj ji preda Moravce. Zvezda je bila pod pritiskom občine, naj prevzame Moravce, ker drugega interesenta ni bilo. Ta očitek zamerim ljudem.

Začela se je gradnja, otvoritev je bila 1963. leta. Govorniki smo bili: v imenu turističnega društva je prisotne pozdravil g. Kuhar, v imenu Zvezde sem govoril jaz, v imenu republiškega sekretariata za gospodarstvo pa sekretar Rado Lipičar. Takoj po tem so se začeli razgovori, kako naprej. Kot prvo je bilo potrebno iskati več vode. Z vodo smo imeli težave, nabiral se apnenec, zgodilo se je, da smo bili kakšen dan brez vode. Medtem nam je Zavod za socialno zavarovanje odobril poskusno 10-dnevno zdravljenje 30 pacientov in si nisimo mogli privoščiti, da bi ostali brez vode. Ta čas smo že pripravili cevi, da bi vlekli vodo iz Mlajtinec ali iz Rimske Čarde, vendar se je pokazalo, da cevi ne bi prišle v poštev, ker bi nevoljo delal apnenec. Poklicali smo tudi madžarskega strokovnjaka iz Büka. Na drugem posvetovanju je bilo odločeno, da je treba iskati novo vrtino. Strokovnjaki iz Geološkega zavoda Ljubljana, iz Ina Nafta Lendava in Zagreba so predlagali, da je treba vrtati novo vrtino. K sodelovanju smo pritegnili prof. dr. Bača z Ilidže pri Sarajevu. S palico, z nekakšnim aparatom, je poskusil najprej okrog vrtine v Moravcih, potem je šel gor, v vas. Ko je poskus končal, je šel okrog stare vrtine MT-1 in rekel: »Tovariši, tu bomo vrtali, ampak ne naravnost, temveč poševno pod vas Moravci. Pod vasjo je veliko vode.« Geološki zavod je skupaj z Ino Nafto zvrtil poševno vrtino.

CILJ: DOBITI PRIZNANJE O ZDRAVLILNOSTI VODE

Verjetno ste tudi to vodo dali hitro analizirati. Kaj so pokazale analize?

Vrtina je bila zelo uspešna, voda je bila dobre kvalitete. No, potem je bilo potrebno iti naprej. Načelnik Slavko Sršen je bil na občini zadolžen, da Zvezdi pomaga. Zmenili smo, da vse papirje, ki jih imamo, in vodo nesemo v Ljubljano na sekretariat za zdravstveno varstvo. Tam so nam rekli: »Dragi Prekmurci, če boste hodili okrog nas, ne boste nikoli imeli zdravilišča v Moravcih!« Vsa slovenska zdravilišča so bila v tem letu v slabem finančnem stanju in so nasprotovali, da bi se kakšno novo kopalnišče še gradilo. Bile so restrikcije pri izdajanju napatnic in zdraviliški deli so bili slabo zasedeni. Rekli so nam: »Če mislite resno, vam damo predlog: Poberite papirje, vzemite vzorec vode iz nove vrtine in odpeljite vse v Zagreb na Veterinarsko fakulteto k prof. dr. Režeku. Ko bo Režek končal, se oglasite na Inštitut za balneologijo, ki je edini pristojen za dajanje mnenja o vodi.« Zmenili smo se, da bo prim. dr. Leskovar z Inštituta šel z Režekom v Moravce. Izročili smo jima obstoječe analize: to so bile analize Ina Nafta Lendava, tam sta jih delala inž. Juršič in inž. Szabo; potem smo imeli analizo Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor, imeli smo analizo Inštituta Jožef Stefan iz Ljubljane; najpopolnejša je bila analiza, ki jo je opravil naš rojak v Zagrebu, dr. Gregorc. Vodo je znova analiziral, napisal za kakšne bolezni se ta voda lahko uporablja, torej nakazal indikacije in kontraindikacije. Tu je bila tudi švedska analiza in nazadnje je bila še najnovejša analiza, ki jo je opravil dr. Režek v Zagrebu. Vse to sta skrbno pregledala, pregledala sta knjige vtisov, obiskala goste in vse objekte, spraševala paciente, kako se počutijo, kako poteka zdravljenje... Dobila sta zelo dobro mnenje. Ko se je prof. Režek vrnil v Zagreb, je izdelal poročilo in ga poslal Inštitutu za balneologijo v Rogaško Slatino. Inštitut, vodil ga je že omenjeni prim. dr. Leskovar, je na podlagi tega pripravil predlog Republiškem sekretariatu za zdravstvo, da prizna

moravsko vodo za naravno zdravilno sredstvo in dovoli, da se uporablja za zdravljenje gostov. Vse to je bilo opravljeno. Zato me skrbitisto, kar je bilo večkrat omenjeno, da je moravsko zdravilišče nastalo na podlagi švedske analize.

Ampak, g. Černjavič, povejte, kdo je kdaj to trdil? Na občini tega nikoli nismo obravnavali na tak način.

Ogromno vsega je bilo opravljenega. Švedska analiza je samo en papir, ogromno jih je bilo narejenih. Zato me je prizadelo, ker vem, kakšne usluge so mi vsi ti naredili. Analizo so napravili še za Rimsko Čardo, za Mlajtince, delali so analize za devet vrtin v Nuskovi, ker je bila Zvezda tudi nosilec raziskave vrtin za slatino. Bolelo me je srce, zakaj se to ne prizna. Ko sem bil na zdravljenju v Rogoški Slatini, sem prvi dan šel v veliko avlo; na desni strani zagledam dva kipa. Grem zraven in vidim: prim. dr. Leskovar in prof. dr. Režek. Moram povedati, da so mi prišle solze. Pristopila je neka gospa in me vprašala: »Gospod, so to vaši sorodniki?« »Ne, gospa, niso sorodniki, so pa to ljudje, ki so mi pomagali, da smo v Moravcih napravili zdravilišče!« Nekakšno priznanje, spominsko obeležje ali kaj bi tema strokovnjakoma morali dati tudi v Moravcih, mogoče spominsko ploščo ali kipec ali kaj drugega. Ta predlog sem prenesel, vendar iz tega ni nič nastalo. Tega nisem mogel prenesti, zato je bilo toliko člankov v časopisih, oddaj na televiziji... Držalo me je, da bi vzel vse te kupe dokumentov in jih zažgal pred občino ali v avli Ajde. Končno me je z odprtimi rokami sprejel župan, g. Cipot. Vse to, kar zdaj pripovedujem, sem povedal njemu, dal sem mu kopijo dokumentov z verodostojnimi podatki, kako so nastajale Moravske toplice.

GRADILI BI HOTEL

Napravili smo načrt, da bi gradili hotel v Moravcih, načrti so bili pripravljeni, investicijski program je bil končan.

Je bil to načrt za Termal?

Ne, ne. To je bil predhodni načrt. Ko smo pričakovali, da se banka (Ljubljanska banka – op. pis.) odloči o sodelovanju, nam je sporočila: »Lahko gradite, vendar samo vikend naselje, hotela vam ne moremo dovoliti!« Bilo pa je tako: naselje je gradila ljubljanska Hoja; bila je v slabem finančnem stanju in takrat je banka skušala reševati Hojo. Z banke so poslali človeka, ki je ponovno preveril ves investicijski program, in so potem pristopili k izgradnji novega naselja.

Saj to naselje je bilo pravzaprav zelo posrečeno.

Ja, res je, vendar so zdaj očitki, zakaj Zvezda ni takoj zgradila hotela. Nihče pa noče upoštevati tega, da ga Zvezda ni mogla graditi. Ko je bilo naselje zgrajeno, je prišla potreba po večji restavraciji in povečanem kopalnišču. Takrat se je začelo graditi naprej, vendar so se Moravci takrat že začeli osamosvajati. Najprej so postali samostojni TOZD Zvezde. Potem se je pojavil predlog in so se morali združiti z Radensko. Končno so se Moravci odločili, da gredo stran od Radenske v samostojno podjetje.

Pa so se takrat pretrgale vse povezave Zvezde z Moravci?

Niti ne. Tu so imeli za upravnika Evgena Kisilaka, s katerim smo dobro sodelovali. Še danes pa se pojavljajo nekateri očitki: prvič, da je Zvezda po nesramno nizki ceni kupovala zemljišče v Moravcih. Moram povedati, da smo ustanovili komisijo in da so domačini sodelovali v tej komisiji. Zvezda ni sama določala cen. Drugi očitki so, da niti Moravčani niti zaposleni v Zvezdi nimajo nikakršnih pravic. Ko je Zvezda prevzela Moravce, smo napravili sporazum o tem, kaj pripada ljudem, ki so v Moravcih začeli graditi. Ko je zdravilišče šlo

samostojno pot, je bilo prav tako zapisano v sporazumu. Prizadeti bi morali iti in se pogovarjati z zdraviliščem, pozneje z Radenci... Pri Zvezdi nismo bili krivi, če se to ni zgodilo.

Vaš občutek – bi šlo hitreje naprej, če bi zdravilišče ostalo pri Zvezdi?

Mogoče niti ne. Ne bi mogli toliko vlagati. So pa druge stvari: Zvezda je gradila Čardo samo zaradi moravskih gostov, da bi imeli kam iti. Zvezda je kupila v Krplivniku tisti ranč z nasadi in žganjarino. Tam smo pripravljali odlične piknike, gostje so hodili obirat slive... Zdaj je vse zanemarjeno.

Zvezda v tistem času, ko sem bil tam, nikoli ni bila v izgubi. Začela je z enim lokalom v Soboti in devetimi zaposlenimi. Prevzela ga je, ko se je izselila vojska. Vse je bilo izpropano, nikjer nikakršnega pribora! Iz dohodka tega obrata je postavila 17 obratov do takrat, ko smo šli narazen z Moravci. Takrat je bilo zaposlenih približno 400 ljudi. Velikokrat sem nagovarjal ljudi, da vsega denarja ne delimo za plače in zgradimo še kakšno gostilnico, da bodo imela kruh tudi vaša deca. Ko jih zdaj srečujem, mi očitajo, da bi lahko takrat imeli višje plače, zdaj pa boljše pokojnine.

No, občutka krivde vam najbrž ni treba imeti. Verjetno pa vam ni bilo prijetno pri srcu, ko ste morali gledati, s kakšno lahkoto razprodajajo premoženje nekdanje Zvezde?

Težko mi je bilo. Ko so zapirali Jelšo, tja sem redno hodil na kavo, se je zbral pevski zbor, tudi trubač je odigral žalostinko... Povem vam, da sem od žalosti zajokal. *Tak san urgeo kupico, ka se je na stou falatof razletejla.* Tak mi je bilo žal, da se je vse razprodajalo.

ZAHVALA SODELAVCEM

Vam lahko to občinsko priznanje vsaj malo pomaga odpraviti ta slabi okus?

Zahvaljujem se županu in svetnikom, da sem dobil to priznanje. Ob tem pa čutim dolžnost, da se zahvalim vsem, ki so mi pomagali pri izgradnji Moravskih toplic: vaščanom Moravec in okolice, delovnemu kolektivu Zvezde, takratnemu predsedniku občine Lanščaku in okraja Čacinoviču, vsem, ki so izdelali analize moravske vode, zlasti strokovnjakom, kot so prim. dr. Leskovar, prof. Režek iz Zagreba, prof. Bač iz Sarajeva; hvala Zdravstvenemu domu M. Sobota, ki je organiziral zdravstveno službo (dr. Berden, dr. Kocjančič in drugi), pa Zavodu za socialno zavarovanje, ki nam je kljub skromnim razmeram pošiljal paciente in jim poravnava stroške; prof. Rebersku iz Celja, ki je bil takrat tajnik Skupnosti naravnih zdravilišč – ogromno nam je pomagal, da smo priredili srečanja z novinarji iz Avstrije, zdravniki in potovalnimi agencijami, pridobil nam je v Moravce ogromno gostov. Dr. Schulheim iz Gradca je v Moravce najprej poslal ženo, za njo pa mnogo avstrijskih pacientov, ki jih je hodil pregledovat sem, v zdravilišče. Tudi Inj, Lendavi in Zagrebu, veliko dolgujemo. Vrtno v Moravcih so nam dali zastoj in obljubili nadaljnjo pomoč pri izkoriščanju termalne vode. Domača človeka, inž. Čigūt in soproga, sta nam pomagala, da smo različne cevi, prirobnice, ventile... dobili tako rekoč zastoj, kot staro železo.

Lahko to zapišem?

Lahko. Veliko so nam pomagali, zato jih ne smemo pozabiti. Ogromno je bilo teh ljudi. Jaz sem bil pač predvsem gostinec, zato sem se moral opreti na strokovnjake, mnoge izvrstne strokovnjake. Zahvala časopisom Delo, Večer, Vestnik in TV Kanalu 10, da so mi omogočili izraziti stališča. Gotovo sem koga pozabil.

Vodstvo zdravilišča je kazalo premalo interesa, da se te stvari razčistijo. Videli ste v časopisu, da se je ob proslavi pozabilo eno leto; trdili so, da se je v Moravcih vse začelo leta 1963. Ni res, Moravci so se ustanovili 1962. leta! Ko sem povedal, da je treba stvari razčistiti v zdravilišču, saj so nasledniki Zvezde, so se izgovarjali, da je to stvar občine.

Verjetno se strinjava, da je njihov pogled izrazito usmerjen v prihodnost.

Da, to je res in to je dobro. Veselim se vsega, kar se gradi in dogaja v zvezi z zdraviliščem.

Greste še kaj na lov?

Še, ampak manj kot nekoč. Bolj redko.

Palinke pa dosti našgete?

To je zdaj moj hobi. Pa ne samo palinko. Pripravljam različne žgane pijače na osnovi palinke.

Ludvik Sočić

Terme 3000 Moravske Toplice THERMALIUM – NOVI MEJNIK RAZVOJA

Od sredine septembra je družba Naravni park Terme 3000 iz Moravskih Toplic bogatejša za novo pridobitev: Thermalium – terapevtski center in center sprostitve, lepote in dobrega počutja. Gre za največji center te vrste v tem delu Evrope.

Vrednost nove pridobitve, ki v bistvu pomeni obnovljeni bivši zdravstveni oddelek zdravilišča, je ocenjena na pol milijarde tolarjev. Omenjena gospodarska družba, ki ima tudi največ zasluga za uresničitev ideje o združitvi zdravilišč severovzhodne Slovenije pod skupno blagovno znamko Panonske terme, je kot prva v Sloveniji zaključila turistični projekt, sofinanciran z denarjem iz evropskega sklada za regionalni razvoj na področju turizma.

Thermalium se razprostira na 3.190 kvadratnih metrih in ponuja najširšo paleto specializiranih programov visoke kakovosti, ki so na eni strani usmerjeni k preventivni skrbi za dobro počutje, zdravje in lepoto v okviru wellness programskega dela, po drugi strani pa gostom, ki koristijo kurativne in rehabilitacijske programe v okviru terapevtskega dela centra. Thermalium je namreč razdeljen na dva dela: na Thermalium – center sprostitve, lepote in dobrega počutja ter na Thermalium – terapevtski center.

Vodja Thermaliuma Ivanka Ajlec je povedala, da se pri prvem storitve izvajajo po že pripravljenih programih (lepotni in sprostitveni programi ter program za nego telesa); v drugem delu pa so gostom – računajo tako na zdraviliške kakor na zunanje goste – na voljo zdravstvene storitve in večdnevni zdravstveni programi pod zdravniškim nadzorom.

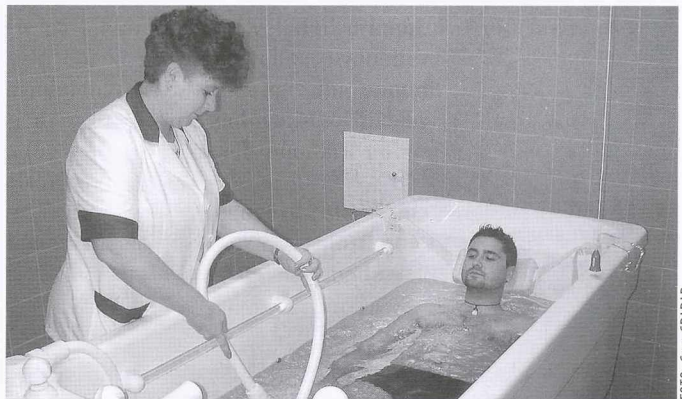

FOTO: Geza GRABAR

Glavni direktor Dušan Bencik in direktor marketinga Štefan Vörös sta ob predstavitvi strategije skupine podjetij, ki so povezana pod okriljem blagovne znamke Panonske terme, na priložnostni novinarski konferenci govorila tudi o rezultatih poslovanja nosilne družbe Naravni park Terme 3000 v prvih sedmih mesecih. V Moravskih Toplicah so od januarja do julija letos našteali 403.953 nočitev (4 % več kot lani), od tega 49 odstotkov tujih gostov. Do konca leta naj bi pri njih

Se vam je zazdelo čudno, da otvoritve Thermaliuma nismo našli v programu prireditev ob občinskem prazniku? Tudi meni!

Urednik

gostje opravili 720.000 nočitev, kar bi pomenilo tretjino vseh nočitev v slovenskih zdraviliščih oziroma desetino vseh turističnih nočitev v Sloveniji. V tem obdobju se je povečalo tudi število kopalcev za 3,5 odstotka (na 834.045, od tega je bilo 425.059 dnevnih).

Skupina podjetij Terme 3000 (Naravni park Terme 3000 Moravske Toplice ter Terme Lendava, Ptuj, Radenci in Banovci) je v prvih sedmih mesecih vložila 1,4 milijarde tolarjev investicijskih sredstev. S še večjim tempom na investicijskem področju naj bi nadaljevali do konca leta. Še ta mesec naj bi namreč odprli center zdravlja in dobrega počutja v Zdravilišču Radenci, vreden 600 milijonov tolarjev, in apartmajsko naselje Lipov gaj (750 milijonov) z razširitvijo pokritih vodnih površin v lendavskih Termah (332 milijonov). V fazi ozelenitve je zadnja, četrta faza golfskega igrišča v Moravskih Toplicah.

Geza Grabar

13. REDNA SEJA

2. avgust 2004

Dnevni red:

1. Otvoritev seje in ugotovitev prisotnosti
2. Potrditev zapisnika 11. in 12. redne seje Občinskega sveta
3. Poročilo Nadzornega odbora Občine Moravske Toplice
4. Ugotovitve revizijskega pregleda o poslovanju TIC
5. Poročilo o izdajanju glasila Lipnica v letu 2003 in uresničevanju programske zasnove glasila
6. Predlog programa prometne varnosti v Občini Moravske Toplice
7. Obravnava letnih poročil o poslovanju v letu 2003:
  - a) poslovno poročilo za leto 2003, finančni načrt ter plan dela za leto 2004 in srednjeročni program razvoja za obdobje 2004 – 2008 Zdravstvenega doma Murska Sobota
  - b) Sinergija
  - c) Občinska gasilska zveza
  - č) Občinska športna zveza Moravske Toplice
8. Predlogi odbora za družbene dejavnosti v zvezi:
  - a) z vlogo Vrtcev Občine Moravske Toplice za soglasje k sistemizaciji delovnih mest za šolsko leto 2004/2005
  - b) s predlogom za pristop k Šiftarjevi fundaciji
  - c) s predlogom Pokrajinskega muzeja Murska Sobota za varovanje premične in nepremične dediščine, Kovačija Horvat v Bukovnici
  - č) z vlogo PIŠK Murska Sobota o financiranju knjižnične dejavnosti do polletja 2004
  - d) s predlogom Zavoda Hrastovec – Trate za povišanje odobrene žepnine za varovance zavoda
9. Predlogi odbora za gospodarstvo v zvezi:
  - a) s predlogom prostorskega reda Slovenije
  - b) s poročilom Zavoda za zdravstveno varstvo o vodopreskrbi v Občini Moravske Toplice
  - c) s predlogom Ordinariata Škofije Maribor o odkupu župnijske lastnine v Ivancih
  - č) z vlogo Kučan Štefana, Dolga ul. 218, Moravske Toplice za izbris in vračilo občinske poti parc. št. 841 k.o. Moravci
  - d) z ureditvijo občinske poti parc. št. 740 k.o. Suhi Vrh
  - e) predlog družbe Saubermacher-Komunala o porabi sredstev take za obremenjevanje okolja za nabavo kompaktorja
10. Predlog komisije za podelitev naziva častni občan, občinskih nagrad in priznanj ter določitev višine nagrade
11. Predlog programa prireditev ob 8. občinskem prazniku
12. Pobude, mnenja, predlogi, vprašanja in odgovori
13. Razno
  - a) Razpis za dodelitev 2 neprofitnih stanovanj v objektu Prosenjakovci v najem

NOVE (VIŠJE) CENE VODE IN ODVOZA ODPADKOV

Na 14. seji je svet med drugim razpravljal o predlogu družbe Komunala-Saubermacher d.o.o. in sprejel dva sklepa: po prvem se cene ravnanja z odpadki, ki ga opravlja podjetje Saubermacher & Komunala Murska Sobota d.o.o., povišajo za 6,93 % zaradi nadgradnje obstoječega sistema (dodatnih stroškov upravljanja odlagališča nenevarnih odpadkov v Puconci). Nove cene ravnanja z odpadki veljajo od 1. januarja 2005 naprej.

Drugi sklep določa: Vsako leto se spreminjajo cene ravnanja z odpadki za strošek amortizacije CERO Puconci glede na izgradnjo posamezne faze centra. Datum in odstotek vsakokratnega dviga cen bo določen v pogodbi o upravljanju posamezne faze CERO Puconci.

Voda iz vodovodnega sistema Murska Sobota, ki ga upravlja Javno podjetje Vodovod, bo po novem stala 63,38 SIT za kuhični meter (gospodinjstva) in 76,30 (gospodarstvo in ostali porabniki). Vzdrževanje vodovodnega priključka za družinsko ali etažno stanovanje bo znašalo 94,72 SIT mesečno.

14. REDNA SEJA

29. september 2004

Dnevni red:

1. Otvoritev seje in ugotovitev prisotnosti
2. Potrditev zapisnika 13. redne seje Občinskega sveta
3. Predlog družbe Saubermacher-Komunala d.o.o. Murska Sobota za soglasje k dvigu cen ravnanja s komunalnimi odpadki
4. Predlog Vodovoda d.o.o. M. Sobota za povišanje cen oskrbe s pitno vodo
5. Obravnava letnih poročil o poslovanju v letu 2003:
  - a) Poslovno poročilo za leto 2003, finančni načrt ter plan dela za leto 2004 in srednjeročni program razvoja za obdobje 2004–2008 Zdravstvenega doma Murska Sobota
  - b) RA Sinergija
  - c) Občinska gasilska zveza Moravske Toplice
  - d) Občinska športna zveza Moravske Toplice
6. Predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta za območje Podov v Moravskih Toplicah – sprejem po skrajšanem postopku
7. Predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta za območje Močvar v Moravskih Toplicah – sprejem po skrajšanem postopku
8. Ugotovitve družbe Audit d.o.o. Murska Sobota o opravljeni notranji reviziji poslovanja Občine Moravske Toplice za leto 2003
9. Predlogi Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja:
  - a) Mnenje o imenovanju ravnatelja OŠ Fokovci
  - b) Predlog v zvezi z odstopno izjavo Cerovšek Matjaža s funkcije predsednika krajevnega odbora
10. Pobude, mnenja, predlogi, vprašanja in odgovori:
  - a) Odgovor ravnateljice DOŠ Prosenjakovci na vprašanje svetnika
  - b) Poročilo (popis dela) občinske inšpektorice
  - c) Predlog za sofinanciranje prevozov vode in dežurstva za polnjenje cistern v Prosenjakovcih
  - d) Dopis Veterinarske uprave o prenehanju ulova potepuških psov
  - e) Vloga PIŠK v zvezi s sofinanciranjem
11. Razno

POROČILO NADZORNEGA ODBORA OBČINE (iz zapisnika 13. seje)

Obrazložitev poročila Nadzornega odbora (NO) je podala predsednica ga. Jožica Kerčmar. Povedala je, da poročilo vsebuje pregled dela NO od konstituiranja do maja 2004. V tem času je NO imel 10 sej, za katere so sestavili zapisnike. Zapisniki se dostavljajo nadzorovani osebi, članom nadzornega odbora in arhivu občinske uprave.

Poročilo je predstavila podrobno za vsako sejo posebej. Posebej je poudarila zahtevo g. Janeza Škaliča za vpogled v zapisnike. Obenem je predlagala članom Občinskega sveta, naj podajo predloge, kaj konkretno naj NO pregleda.

V razpravi je g. Janez Škalič povedal, da je NO zavlačeval s poročili in sicer namerno. Omenil je, da je večkrat zahteval zapisnike NO, ki jih je potem tudi dobil. Povedal je, da so se dokumenti »skrivali« zelo dolgo, sedaj pa so člani Občinskega sveta dobili poročilo od leta 2002 in da je veliko nepravilnosti. Iz poročila je razvidno, da je TIC plačeval zadeve, ki jih ni opravljal (npr. fotografske storitve – TIC fotoaparata sploh nima). Opozoril je na nepravilnosti glede izpolnjevanja določenih potnih nalogov, ki so brez prilog in z manjkajočimi podatki, izplačani pa so bili potni stroški in dnevnice. Obenem je povedal, da se nekatere trditve iz zapisnika 10. seje NO in poročila ne ujemajo, vendar ga je ga. Kerčmarjeva opozorila, naj besedilo poročila prebere v celoti. G. Škalič je povedal, da so se podatki ponarejali in da je NO dolžan o kršitvah obvestiti pristojne službe. G. Škalič je g. županu očital, da bi moral potne naloge opremiti z dokumentacijo, s katero bi opravičil izplačilo...

Župan je pojasnil, da bodo člani Občinskega sveta v zvezi z ugotovitvami NO prejeli pismeno obrazložitev do naslednje seje, člani sveta pa so poročilo sprejeli.

Na podlagi 87. člena Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03 in 18/04), Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Uradni list RS, št. 14/04 in 34/04), sklepa Občinskega sveta občine Moravske Toplice z dne 02. avgusta 2004, Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/1999, 70/2000, 52/2002) in prvega in drugega odstavka 6. člena pogodbe o soinvestiranju pri zagotavljanju neprofitnih stanovanj št. 360-01/03-2 z dne 26.7.2004, Stanovanjski sklad Republike Slovenije, javni sklad in Občina Moravske Toplice objavljata

JAVNI RAZPIS

za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem

1. PREDMET RAZPISA

Občina Moravske Toplice v svojem imenu in po pooblastilu Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, javnega sklada razpisuje oddajo v najem dve (2) dvosobni stanovanji v novem poslovno-stanovanjskem objektu v Prosenjakovcih.

Lastnika stanovanj sta Občina Moravske Toplice, Kranjčeva 3, Moravske Toplice in Stanovanjski sklad Republike Slovenije, javni sklad, s katerima bodo tudi sklenjene najemne pogodbe.

Stanovanji bosta vseljivi predvidoma oktobra 2004.

Oblikovana bo ena prednostna lista.

Najemnina za dodeljena neprofitna stanovanja bo določena na podlagi Odkloka o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih (Uradni list RS, št. 23/00, 96/01 in 29/03) in Uredbe o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih ter merilih in postopku za uveljavljanje subvencioniranih najemnin (Uradni list RS, št. 131/03), oziroma na podlagi predpisa, ki bo veljal v času oddaje stanovanja v najem.

Za *poprečno veliko dvosobno stanovanje v izmeri 55 m², ki je točkovano s 320 točkami, znaša najemnina, izračunana na podlagi veljavnih predpisov, v mesecu juniju 2004 43.145,00 SIT.*

Najemniki, ki bodo izpolnjevali pogoje, bodo lahko uveljavili pravico do znižane neprofitne najemnine v skladu z Navodilom o načinu uveljavljanja znižane neprofitne najemnine za upravičence do najema socialnega stanovanja (Uradni list RS, št. 42/00), oziroma uredbo, citirano v prejšnjem odstavku.

Najemodajalec ima pravico vsakih pet let od najemnika zahtevati, da predloži dokazila o izpolnjevanju pogojev za pridobitev neprofitnega stanovanja.

Pri dodelitvi stanovanja bodo upoštevani naslednji površinski normativi:

Število članov gospodinjstva	Površina stanovanja
1 – člansko	od 20 m ² do 30 m ²
2 – člansko	nad 30 m ² do 45 m ²
3 – člansko	nad 45 m ² do 55 m ²
4 – člansko	nad 55 m ² do 65 m ²
5 – člansko	nad 65 m ² do 75 m ²
6 – člansko	nad 75 m ² do 85 m ²

Za vsakega nadaljnjega člana gospodinjstva se površina povečuje za 6 m².

Če se upravičenec strinja, se pri oddaji stanovanja lahko upošteva manjša površina na člana gospodinjstva.

2. RAZPISNI POGOJI

2.1.

Upravičenci za pridobitev neprofitnih stanovanj v najem so državljani Republike Slovenije, ki imajo stalno prebivališče na območju Občine M. Toplice.

Zenske in ženske z otroki, žrtve družinskega nasilja z začasnim bivanjem v materinskih domovih in zatočiščih – varnih hišah, centrih za pomoč žrtvam kaznivih dejanj, lahko sodelujejo na razpisu za oddajo neprofitnih stanovanj tudi v kraju začasnega bivališča.

Invalidi, ki so trajno vezani na uporabo invalidskega vozička ali trajno pomoč druge osebe, lahko, ne glede na kraj stalnega prebivališča, zaprosijo za pridobitev neprofitnega stanovanja tudi v drugi občini, kjer so večje možnosti za zaposlitev ali kjer jim je zagotovljena pomoč druge osebe in zdravstvene storitve.

Do dodelitve neprofitnega stanovanja so upravičeni tudi najemniki v stanovanjih, odvzetih po predpisih o podržavljenju – prejšnji imetniki stanovanjske pravice, če izpolnjujejo splošne pogoje za upravičenost do dodelitve neprofitnega stanovanja.

2.2.

Prosilci so upravičeni do dodelitve neprofitnega stanovanja, če dohodek njihovega gospodinjstva v letu 2003 ne presega:

Velikost gospodinjstva	% povprečne neto plače v državi
1 – člansko	200 % (318.144 SIT)
2 – člansko	250 % (397.680 SIT)
3 – člansko	315 % (501.076 SIT)
4 – člansko	370 % (588.566 SIT)
5 – člansko	425 % (676.056 SIT)
6 – člansko	470 % (747.638 SIT)

Za vsakega nadaljnjega člana gospodinjstva se gornja lestvica nadaljuje s prištevanjem po 25 odstotnih točk.

2.3.

Ostali splošni pogoji za upravičenost do dodelitve neprofitnega stanovanja:

– da prosilec ali kdo izmed oseb, ki skupaj s prosilcem uporabljajo stanovanje (v nadaljnjem besedilu: gospodinjstvo), ni najemnik neprofitnega stanovanja, oddanega za nedoločen čas in z neprofitno najemnino ali lastnik ali solastnik drugega stanovanja ali stanovanjske stavbe, razen če je stanovanje ali stanovanjska stavba po zakonu oddana v najem za nedoločen čas, z neprofitno najemnino;

– da prosilec ali kdo izmed članov gospodinjstva ni lastnik drugega premoženja, ki presega 40 % vrednosti primerne stanovanja.

2.4.

Če eden ali več prosilcev doseže enako število točk glede na oceno stanovanjskih in socialnih razmer, imajo prednost pri dodelitvi neprofitnega stanovanja mladi in mlade družine.

3. RAZPISNI POSTOPEK

Prosilec, ki se želi prijaviti na razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem, mora oddati vlogo, vključno s prilogami na posebnem obrazcu Občine Moravske Toplice, ki ga dobijo v tajništvu Občine Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice vsak delovni dan od 8. do 13. ure (v sredo do 16. ure).

Prosilci oddajo vloge osebno v tajništvu Občine Moravske Toplice, Kranjčeva 3 ali jih pošljejo na isti naslov priporočeno po pošti s pripisom: »JAVNI RAZPIS – NEPROFITNA STANOVANJA – NE ODPIRAJ!«.

Rok za oddajo vlog je do vključno 22. novembra 2004.

Če bo prosilec oddal nepopolno vlogo, bo pozvan, da vlogo v določenem roku dopolni z manjkajočimi listinami. Vloge prosilcev, ki v roku ne bodo dopolnjene, in vloge, oddane po zaključku razpisnega roka, bodo s sklepom zavržene.

K vlogi za pridobitev neprofitnega stanovanja v najem morajo prosilci priložiti naslednje listine:

- izpolnjen obrazec opisa stanovanjskih in socialno-zdravstvenih razmer,
- izjavo o premoženjskem stanju prosilca in ozihih družinskih članov (s podpismi vseh družinskih članov oziroma njihovih zakonitih zastopnikov) ter izjavo, s katero prosilec in drugi polnoletni člani gospodinjstva dovoljujejo vpogled v svoje osebne podatke pri drugih upravljavcih zbirki osebnih podatkov,
- najemno oziroma podnajemno pogodbo, kolikor ne živi pri starih ali sorodnikih,
- odločbo o odmeri dohodnine za leto 2002 in dokazila o skupnem neto dohodku gospodinjstva v letu 2003,
- drugo dokumentacijo, s katero se izkazuje gmotne in socialno zdravstvene razmere.

Strokovna služba Občine Moravske Toplice bo preverjala pravočasnost prispelih vlog in njihovo popolnost. Komisija, katero imenuje župan Občine Moravske Toplice, bo proučila utemeljenost pravočasnih in popolnih vlog na podlagi prejetih listin, dokumentiranih poizvedb in ogledov stanovanjskih razmer prosilcev. Po proučitvi in točkovanju vlog bodo udeleženci razpisa uvrščeni na prednostno listo po številu zbranih točk. Udeležencem razpisa bodo vročene odločbe o uvrstitvi oziroma neuvrstitvi na prednostno listo, z možnostjo pritožbe, o kateri odloči župan Občine Moravske Toplice. Po rešitvi pritožbe bo javno objavljen seznam upravičencev.

Informacije lahko dobite osebno v času uradnih ur na Občinski upravi občine Moravske Toplice ali po telefonu št. 538 15 04.

Župan:

Franc Cipot, univ. dipl. org., ekon., lr.

Szentlászló

EGÉSZSÉGES IVÓVÍZ – JAVULÓ ÉLETMINŐSÉG A HATÁR MENTÉN

A pártosfalvi fővezeték Kisfaluig és Szentlászlóig történő kiépítésével lényegesen javul a magyar határ közelében élő lakosság életminősége. Így nem véletlen, hogy az idei községi ünnep keretében belül a szentlászlóiak örömmel ünnepeltek. Az ünnepi rendezvény az egykori iskola előtt zajlott. A tavalyi községi ünnep alkalmából adták át rendeltetésének a tartállyal ellátott új kutat, valamint a Pártosfalvaig vezető fővezetékét, az idén pedig a gorickói vízellátási tervek további megvalósítása kezdődött, és kiépült a Seloig és a Szentlászlóig vezető szakasz is.

A 2,8 kilométeres, Pártosfalvától Kisfalun keresztül Szentlászlóig vezető vezeték lefektetése 65–70 millió tollárba került. A szükséges pénz egyötödét az állam, a többit a községi költségvetés biztosította. Franc Cipot polgármester szerint ezzel a község északkeleti részében még nem oldódott meg egészében a vízellátás, hiszen Pártosfalvától Csekefáig és Bukovnicáig is ki kell még építeni a vezetékét. »Nem volt könnyű feladat, de közösen sikerült. Az eddig megvalósított vízellátási projekt értéke – beleértve a pártosfalvi kutat és vezetékhalozatot, valamint a Seloig, illetve Szentlászlóig vezető fővezetékét 350 millió tollár. Emlékeztetőül: a pártosfalvi kút és hálózat kialakításához szükséges forrásokat a község a Sapard programból biztosította, a pártosfalvi menekültközpontra – noha a 2001-es megállapodás alapján közel ötven milliót kellett volna adnia – mintegy 13 milliót adott a belügyminisztérium.

A szentlászlói ünnepségen, amelyen felléptek a pártosfalvi kétnyelvű általános iskola tanulói és a helybeli néptáncscsoport, Bogdán János, a Szentlászlói Helyi Közösség elnöke szolt az egybegyűltekhez. Kiemelte, hogy végre a lakosság részesül azokban az alapvető javakban, amelyeket a városi lakosság teljesen természet-

FOTO: A KÖZSÉG FOTÓARCHÍVUMA

A szentlászlói rendezvényen felléptek a helybeli néptáncscsoport táncosai is.

tesnek tart. Szerencsére az utóbbi évek infrastrukturális beruházásával sikerül lépést tartani a fejlettebb térségekkel, ezért már nem kell annyira aggódni az elvándorlás miatt, mint a múltban.

Geza Džuban alpolgármester és parlamenti képviselő hangsúlyozta, hogy a határ menti települések arculata folyamatosan jobbra változik, ezzel pedig javul az itt élő lakosság életminősége. Megemlítette a vízellátás szempontjából nagy jelentőségű regionális fővezeték kiépítését, amellyel összekapcsolnák a Mura bal partján élő településeket. És noha megjegyezte, hogy a számokkal nem kell dobálózni, elmondta, hogy a projekt keretértéke 15 milliárd tollár.

Geza Grabar

Pártosfalva

A HATÁR MENTI TÉRSÉG FEJLESZTÉSÉÉRT

»Pártosfalva számára nagybetűs nap a mai nap. A magyar határ közvetlen közelében lévő kisfalu életében jelentős eredménynek számít az üzlet- és lakóközpont befejezése. Több éve vártunk erre a beruházásra, hogy a számos munkanélküli közül legalább néhány munkához jusson, hogy a fiatal családok közül legalább néhány otthon alakíthasson itt. Ha ez is sikerül, akkor valóban elégedettek leszünk« mondotta az üzlet- és lakóközpont ünnepélyes megnyitóján Ladislav Sabotin, a pártosfalvi helyi közösség elnöke.

Az egybegyűlteket elsőként Franc Cipot Moravske Toplice Község polgármestere köszöntötte, majd mag. Alfonz Podgorelec a Szlovén Posta vezérigazgatója és Jelko Kacin Európa Parlamenti képviselő szolt hozzájuk. A rendezvényt jelenlétükkel megtisztelték Andrej Gerenčer Szlovénia budapesti nagykövete, valamint Nagy Ferenc a ljubljana magyar nagykövetség képviselője.

»Mindenképpen elégedettek lehetünk, hiszen Moravske Toplice Község e kis csücskében szép és funkcionális üzlet- és lakóközpontot sikerült kiépíteni, amelynek meghatározó szerepe lehet a magyar határ térszomszedságában lévő térség fejlesztése szempontjából. Ezzel is megerősítettük a település policentrikus jellegét, és ezáltal is szolgálja az itt élő szlovén és magyar közösséget«, ezekkel a szavakkal kezdte ünnepi köszöntőjét Franc Cipot polgármester. Emlékeztetett a létesítmény építése során felmerülő nehézségekre is: amikor a Községi Tanács 2000-ben támogatta a több célt szolgáló pártosfalvi létesítmény kiépítését, hamarosan lefektették az alapkövet és kiválasztották a beruházót is. Mivel azonban nem találtak érdeklődőt az üzleti rész megvásárlására, a beruházó visszavonta szándékát.

»Nem voltunk irigylésre méltó helyzetben. Egyrészt ugye már lefektettük az alapkövet, ezt egyre inkább benötte a fű, a sajtó is megtette a magáét, az itt élő emberekben egyre nőtt az elégedettség. Másrészt éppen abban az időben szűnt meg a pártosfalvi gyár, az emberek joggal érezték, hogy mindenki cserbenhagyta őket. Aztán itt volt még a menekültközpont, meg az államnak az azt kísérő nehézségek megoldásával kapcsolatosan adott ígéretei. És mivel a baj sosem jár egyedül, jött még az aszály, amely súlyos károkat okozott a mezőgazdaságban. Az itt élő ember életében mindig is fontos volt a föld megművelése, most pedig, amikor az utcán maradtak mindazok, akik éveken keresztül a helybeli gyárban dolgoztak, még nagyobb szelep jut a mezőgazdálkodásnak. A község nem ülhetett ölbe tett kézzel. Összefogással viszonylag rövid időn belül megoldottuk a minőségi ivóvízellátást, rendeztük az útkereszteződést, megvalósítottunk néhány kulturális beruházást, a helybeli tűzoltóegylet végre megkapta a korszerű tűzoltóautót. Mindezzel egy kicsit enyhítettük az itt élő lakosság rosszérzéseit. És végezetül a Čista narava közművesítési vállalatunk által megépült ez a létesítmény is. A mai nap a közös munka epilógusa«, mondta a polgármester, aki ugyanakkor köszönetet mondott az épületben lévő üzleti helyiségeket megvásárló üzleti partnereknek: a Szlovén Postának és a Triglav Biztosítótársaságnak. Hamarosan ideköltözik a helyi hivatal valamint a Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösség és a könyvtár, ugyanitt működik a jövőben az általános orvosi rendelőintézet is. Ugyanakkor két kétszobás lakás áll rendelkezésre. A létesítmény beruházási értéke meghaladja a százmillió tollárt. A beruházó a Čista narava rt. és szállítói voltak.

A rendezvény kulturális részében a maribori Posta művelődési egyesület fúvószenekara, a helyi művelődési egyesület népdalköre, valamint a pártosfalvi kétnyelvű általános iskola citeraegyüttese és színjátszó csoportja szerepeltek.

Ludvik Sočić

DVOJEZIČNA OSNOVNA ŠOLA PROSENJAKOVCI

Drago Meglič: PREVRAT KARLA VON MATZENAUERJA

Izvedeno na slovesnosti ob otvoritvi poslovno-stanovanjske zgradbe 17. septembra 2004 v Prosenjakovcih

Osebe:

DR. PRIJATELJEVA – Leonida Šanca
 DR. NOVAKOVA – Natalija Novak
 MEDICINSKA SESTRA – Aleksandra Györek
 PACIENT – Blaž Koroša

Prizorišče: ambulanta: miza, trije stoli in miza. Za mizo sedita dve zdravnici, dr. Prijateljeva in dr. Novakova. Zraven pisalna miza medicinske sestre. Glasba (Pulp fiction).

DR. PRIJATELJEVA (*glasno bere diagnozo*): ... diagnoza: shizofrenija, halucinacije neobstojećih oseb. Razdvojena osebnost, okolju morada nevaren. Zdravljenje pod nadzorom dr. Prijateljeve in dr. Novakove. (*medicinski sestri*) Sestra, pripeljite pacienta. Poskrbite, da bo pod popolnim medicinskim nadzorom.

MEDICINSKA SESTRA: Takoj, dr. Prijateljeva. (*negotovo*) Čeprav ne vem ...

DR. PRIJATELJEVA: Česa ne veste?

MEDICINSKA SESTRA: No, meni se ne zdi nevaren. (*vzneseno*) Tako šarmanten je in vljuden. Pravi vitez.

DR. NOVAKOVA: Ne bodite no smešni. Če s človekom ni nič narobe, psihiatrija zlahka dokaže, da je.

Sestra odide, vrne se s pacientom.

PACIENT: Dober dan želim. Ponižno se klanjam.

DR. PRIJATELJEVA: Dober dan. Ali veste, zakaj ste tukaj?

PACIENT: Vem. Prepričati me želite, da nisem to, kar mislim, da sem.

DR. NOVAKOVA: Kdo pa naj bi potemtakem bili?

PACIENT: Ne »naj bi bil«. Sem, kdor pač sem.

DR. PRIJATELJEVA: In kdo torej ste?

PACIENT: Saj vem, da mi niti vi ne boste verjeli. Če prav pomislim, tudi jaz ne bi verjel, če bi bil na vašem mestu. Preveč neverjetno je, da bi bilo res ...

DR. NOVAKOVA: Tukaj sva zato, da vas poslušava. Prosim.

PACIENT (*govori počasi, razločno in preudarno*): Moje ime je grof Karl von Matzenauer. Rodil sem se 12. decembra 1851 na Češkem. Končal sem vojaške šole in bil visoki oficir v avstro-ogrski vojski. V različnih državah sem opravljal razne visoke državne funkcije. Bil sem tudi vojaški ataše in generalni konzul v Venezueli, Peruju, Rusiji, Boliviji in Iranu.

DR. PRIJATELJEVA (*šokirano*): Hočete reči, da ste stari več kot 150 let?

PACIENT (*mirno*): Ne. To bi bilo nelogično.

DR. NOVAKOVA: Pa vendar trdite tako, mar ne?

PACIENT: Da. Moje telo je res staro, ampak moja duša je stoletna Trnuljčica, ki se je prebudila iz trdnega spanca.

DR. PRIJATELJEVA (*arogantno*): Zveni kot sindrom kralja Matjaža?

PACIENT: Dajte no, kralj Matjaž je že davno del legende. Jaz pa sem tu. Tu in zdaj.

DR. NOVAKOVA: In zakaj ste se vrnili iz onostranstva duš?

PACIENT: Poglejte, za nami, Matzenauerji, je ostala praznina. Potem ko smo v Prosenjakovcih pognali korenine, je rod izumrl in z njim tudi srce tega kraj. Nekoč ... nekoč pa smo bili bojevniki. Imeli smo gozdove, zaposlovali smo ljudi. Vas se je ponašala z našim imenom.

DR. PRIJATELJEVA (*žalostno*): ... ampak od gradu so ostale samo še ruševine.

PACIENT: Židovi so židovi, to ni pomembno. Ljudje so pomembni. Ljudje, ki so hkrati z nami zaspali v večni temi. Njihov duh je ostal zapisan v kromosomih slehernega domačina. Kri ni voda, tradicija in kultura sta nosilki narodovega značaja.

DR. NOVAKOVA: Zato ste prišli, da bi jih ... prebudili?

PACIENT (*vstane, goreč v svoji govorici*): Ne, ne zato. Budni so že, samo oči sem jim prišel odpret. Ko se bodo ozrli okoli sebe in videli, kdo so in od kod prihajajo, bo grof von Matzenauer lahko legel k počitku. Njegovo delo bo končano. Brez krvi ni življenja, že res, ampak tudi življenja ni brez krvi. Potrebujemo nekaj, kar bo oživilo kri. Nekaj, kar bo ljudi gnalo v prihodnost, v brezmejni jutri. Samo nekaj ... Takrat bom odšel. Moje ime pa bo večno sijalo na te kraje. (*kriči*) Odprite oči! Odprite oči! Odprite oči! Odprite!!!

DR. PRIJATELJEVA (*prestrašeno, nervozno*): Dovolj, dovolj! Odpeljite ga!

Medicinska sestra odpelje pacienta. Zdravnici pospravljata dokumente in se odpravljata iz pisarne.

DR. NOVAKOVA: Primer je nadvse zanimiv. Rekla bi, da je pacient povsem normalen človek, če le ne bi govoril tako čudno.

DR. PRIJATELJEVA (*zasanjano*): Grof ... Pravzaprav se mi zdi, da bi mu prav zlahka verjela. (*se zave*) Seveda pa mu ne, ker sodobna medicina pač priznava samo izkušnjijski svet.

DR. NOVAKOVA: Kaj zapisati v kartoteko? Kam ga dati? Quo vadit? Kam gre?

DR. PRIJATELJEVA: Kam gre? Ne morem ... nekaj tako čudnega je ... nekaj novega ... odpreti ...

Oglasi se glasno zvonjenje. Zdravnici se ozirata, da bi odkrili vir hrupa, a ga ne moreta. Njuna obraza sta negotova, skoraj preplašena.

DR. NOVAKOVA (*panično*): Nekomu zvonil!

DR. PRIJATELJEVA (*kot v sanjah*): Komu zvonil?

DR. NOVAKOVA (*hitro*): Meni, tebi. Nam. Nam vsem zvonil!

Prestreže ju medicinska sestra s pismom v rokah.

MEDICINSKA SESTRA (*k dr. Prijateljevi*): Prispela je nujna pošiljka. (*jo izroči*)

DR. PRIJATELJEVA (*nestrpnno odpre pismo, bere*): »Vabimo vas, da se v petek, 17. 9. 2004, udeležite slovesnega odprtja novega poslovno-stanovanjskega objekta s poštnim uradom v Prosenjakovcih.«

Dr. Novakova in dr. Prijateljeva se nemo spogledata. Začetna glasba.

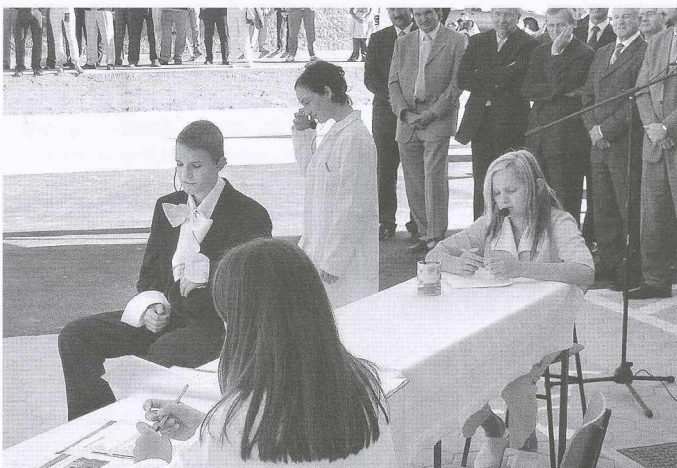

FOTO: A PÁRTOSFALVI KÁI FOTÓARCHIVUMA

A Pártosfalvi KÁI színhátság csoportjának tagjai prof. Drago Meglič a Prevat Karla von Matzenauerja előadásával.

Mag. Alfonz Podgorelec, a Szlovén Posta vezérigazgatója ünnepi beszédében többek között a következőket mondta:

»Örülök, hogy a nemzetiségileg vegyesen lakott területen, ahol együtt élnek szlovénok és magyarok, sikerül megvalósítani terveinket és felújítani valamennyi postahivatalt. Új, illetve felújított helyiségekbe került a hodosi, a lendvai, a dobronaki, a mai nappal pedig a pártosfalvi postahivatal is.

A pártosfalvi postahivatal 1887 óta működik, kezdetben magánházakban volt, majd 1984-ben költözött a szövetségi otthon helyiségeibe, és a mai napig ott működött. A korszerű új épületben kilencvenkilenc négyzetméter vagyis az eddiginek a duplája a postáé. Az úgynevezett általános ablak mellett 26 postafiók áll rendelkezésre. Ugyanakkor az épület akadálymentesített, tehát kerekesszékekkel is megközelíthető. A postahivatal beruházási értéke közel 33 millió tollár.

Szeretném még elmondani, hogy körzetünkben 382 háztartást látunk el postai szolgáltatásokkal. Pártosfalván hetvenegy háztartás van, a postás hetente hatszor viszi ki a küldeményeket, 311 háztartásban pedig hétfőtől péntekig, vagyis hetente ötször kézbesít.

Na podlagi 8. člena Pravilnika o dodeljevanju sredstev za pospeševanje in razvoj kmetijstva v Občini Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 94/2002, 28/2003) in sprejetih ukrepov za pospeševanje in razvoj kmetijstva za obdobje od 1.1.2004 do 31.12.2006 objavlja Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 3, 9226 Moravske Toplice

JAVNI RAZPIS

o sofinanciranju ukrepa za pospeševanje in razvoj kmetijstva v Občini Moravske Toplice

I. Predmet javnega razpisa so subvencije, in sicer:

– sofinanciranje spodbujanja uvajanja Slovenskega kmetijskega okoljskega programa ter drugih ukrepov kmetijske politike

II. Okvirna višina sredstev

Za razpisne ukrepe se določi skupna okvirna višina sredstev do 500.000,00 SIT.

III. Spodbujanje vključevanja kmetov v ukrepe kmetijske politike

Namen:

Spodbujanje uvajanja Slovenskega kmetijskega okoljskega programa ter drugih ukrepov kmetijske politike

Pogoji za pridobitev sredstev:

– vključenost v določene ukrepe kmetijske politike – integrirano poljedelstvo, integrirano sadjarstvo, integrirano vinogradništvo, integrirano vrtnarstvo ali ekološko kmetovanje

– sofinanciranje vključitve v ukrepe se uveljavlja na podlagi zahtevka (vloge) in predloženega plačanega računa za opravljeno kontrolo

Višina pomoči:

– do višine 50% upravičenih stroškov kontrole vključenosti v integrirano poljedelstvo, integrirano sadjarstvo, integrirano vinogradništvo, integrirano vrtnarstvo ali ekološko kmetovanje

Predvidena višina sredstev:

– 500.000,00 SIT

IV. Skupni pogoji

Pogoj za pridobitev finančnih intervencij so poravnane obveznosti do Občine Moravske Toplice, krajevnih skupnosti v Občini Moravske Toplice ter podjetij in zavodov, katerih ustanoviteljica je Občina Moravske Toplice.

Pri dodelitvi finančnih intervencij se upoštevajo še dodatna merila:

- da ima kmetija zastavljeno smer razvoja in ima zagotovljene naslednika v primeru, da je nosilec kmetijskega gospodarstva starejši od 65 let;
- do sedaj prejete različne občinske subvencije – subvencije obrestne mere ali garancije za kredite po razpisih ter poravnanje obveznosti po teh kreditih.

Pri ukrepu pod točko III. se priznavajo računi, zahtevki za izplačilo in dokazila o plačilu, izstavljeni po 01.01.2004.

V. Vsebina vloge

Vlagatelj, ki se prijavlja za navedeni ukrep, morajo vložiti vlogo oziroma izpolnjen predpisani obrazec in priložiti zahtevano doku-

mentacijo oziroma dokazila, ki so navedena v razpisu oziroma v razpisni dokumentaciji.

Obrazci vlog in razpisna dokumentacija so od začetka razpisa na voljo med uradnimi urami na Občinski upravi občine Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 3, 9226 Moravske Toplice.

Vse informacije v zvezi z razpisom dobite na Občinski upravi občine Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 3, 9226 Moravske Toplice, ali na tel. 02/538-15-08, kontaktna oseba Martina Vink Kranjec.

VI. Rok in način vložitve vloge

Rok za vložitev vloge je do izkoriščenosti sredstev oziroma najkasneje 30. 11. 2004.

Vloge se pošljejo s priporočeno pošto na naslov: Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 3, 9226 Moravske Toplice, s pripisom »subvencije v kmetijstvu« oziroma se vložijo neposredno na Občinski upravi občine Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 3, 9226 Moravske Toplice.

VII. Obravnava vlog

Vloge bo strokovna komisija obravnavala predvidoma vsak prvi teden v mesecu.

Komisija opravi strokovni pregled popolnih vlog ter jih oceni na podlagi pogojev in meril, ki so navedena v razpisu oziroma razpisni dokumentaciji. Na podlagi ocene vlog komisija pripravi predlog prejemanjov finančnih sredstev. O upravičenosti do dodelitve sredstev odloči župan s sklepom. O odločitvi bodo prosilci obveščeni v roku 15 dni po odločitvi.

Prepozno prispеле vloge se zavrže, neutemeljene pa zavrne. Vlagatelje nepopolnih vlog komisija v roku 8 dni od pregleda vlog pisno pozove, da jih dopolnijo. Rok dopolnitve je 10 dni od prejema poziva za dopolnitev. Nepopolne vloge, ki jih vlagatelj v navedenem roku ne dopolni, se zavrže, neustrezno dopolnjene vloge pa zavrne.

Zoper odločitev lahko vlagatelj vložijo pritožbo za preveritev utemeljenosti sklepa o dodelitvi sredstev na naslov Občine Moravske Toplice v roku 8 dni od prejema sklepa. Odločitev župana o pritožbi je dokončna. Prepozno vložene pritožbe se zavrže.

VIII. Poraba

Za namene iz točke III. je obdobje subvencioniranja proračunsko leto 2004.

Občina Moravske Toplice

ODLOČBE O DRŽAVNI POMOČI ZA ŠKODO PO SUŠI RAZOČARALE NAŠE KMETE

Kmetje, ki so v letu 2003 utrpeli škodo zaradi suše in so le-to v skladu z veljavnimi postopki tudi prijavili, so konec septembra le prejeli težko pričakovane odločbe o višini državne pomoči za nastalo škodo. Veliko kmetov je bilo nad odločbami razočaranih, saj bi naj del denarja ali celo celotno preje-to akontacijo vrnili.

O vzrokih za nastalo situacijo ter ukrepov, ki bi lahko v takem primeru zaščitili kmete, je na svoji izredni seji 6. oktobra 2004 razpravljala tudi Odbor za kmetijstvo pri Občinskem svetu občine Moravske Toplice.

Odbor od Vlade Republike Slovenije zahteva, da se pri izplačilu državne pomoči za škodo po suši v letu 2003 upoštevajo vse vloge, ki so bile vključene v programu odprave posledic naravnih nesreč, sprejetem na Vladi Republike Slovenije dne 30. 10. 2003 ter vključene v dokončno oceno škode, potrjeno na Vladi republike Slovenije dne 24. 12. 2003 v višini 31,276 milijarde tolarjev.

V tem programu so tudi vse vloge, ki so jih kmetje prijavili pri prvem popisu leta 2003. Po različnih informacijah se je namreč zelo povečalo število občin po Sloveniji, v katerih so kmetje šele pri popisu spomladi 2004 uveljavljali škodo po suši za prejšnje leto, država pa je ta območja obravnavala skupaj z vsemi drugimi, ki so dejansko utrpeli največjo sušo in po danih navodilih takoj prijavili škodo.

Odbor je zahteval tudi, da se za vse kmete, ki so škodo prijavili komaj spomladi 2004, v primeru izplačil državne pomoči zagotovijo dodatna sredstva. Nesprejemljivo je namreč, da je vlada upoštevala vloge upravičencev v občinah, ki ob prvem popisu v letu 2003 niso prijavile škode, so jo pa prijavile do 30. 3. 2004 za pridelke, ki so bili pospravljeni v letu 2003. Na račun teh vlog se je zmanjšala višina državne pomoči kmetom, ki so utrpeli največjo škodo.

Spreminjanje pravil za pridobitev državne pomoči med samim postopkom je nesprejemljivo, zato odbor zahteva, da se upoštevajo prvotna merila, tako da se državna pomoč izplača vsem upravičencem, ki dosegajo znesek državne pomoči 30.000,00 SIT, kot je bilo prvotno sprejeto, vsakemu upravičencu pa se dodeli državna pomoč za nastalo škodo v takem razmerju, kot so zagotovljena sredstva, to je v višini 32 % od priznane škode.

O teh zahtevah so bili obveščeni tudi vsi državni organi, ki so na kakršenkoli način povezani z dodelitvijo državne pomoči. Odbor je o sprejetih zahtevah obvestil Sindikat kmetov Slovenije in ga zaprosil, da glede na dejstvo, da so bili določeni postopki Vlade Republike Slovenije nezakoniti, vodi postopke proti Vladi RS zaradi znižanja višine dodeljene državne pomoči po suši v letu 2003 posameznim oškodovancem.

Martina Vink Kranjec

Vučja Gomila 80 LET GASILSTVA

Po lanski slovesnosti, na kateri so gasilci iz Vučje Gomile namenu predali obnovljeno orodno vozilo, so člani društva s svojimi krajanji z južnih obronkov Goriškega slavili tudi letos. Tokrat so počastili visoki jubilej – 80-letnico društva. Kot je v nagovoru ob jubileju povedal predsednik Marjan Rituper, je gasilstvo organizacija, kjer se je zamenjalo kar nekaj generacij in je preživela kar nekaj političnih in gospodarskih sprememb. S tem pa tudi svoje slabe in dobre dni, a je vedno ostala zvesta svojemu načelu: pomagati bližnjemu v nesreči.

Kljub precejšnjim spremembam v zadnjem desetletju je društvu uspelo obdržati mesto, ki ga je imelo in negovalo skozi zgodovino. Predsednik je ugotovil, da ima gasilstvo v Vučji Gomili, bližnji in daljni okolici posebno mesto in pečat, saj je v vseh osmih desetletjih živelo in delovalo skupaj z vasio in društvi ter organizacijami v njej pa tudi z okolico. V vasi ni bilo dogodka, na katerem gasilci ne bi sodelovali, in to je dobra popotnica za delo in razvoj vasi in gasilstva tudi v prihodnje.

Na svečanosti je spregovoril tudi podpredsednik OGZ Moravske Toplice Stanko Gorčan. »V zadnjem času se od gasilcev pričakuje vedno več. Ne le gašenje požarov, kar je bila njihova prvotna in osnovna naloga, gasilstvo je vse bolj vtakano tudi v sistem zaščite in reševanja in je njegov glavni člen. Pričakujemo, da bosta z novim zakonom o gasilstvu vloga in pomen prostovoljnega gasilstva natančno definirana in bo gasilstvo dobilo mesto, ki si ga v širšem družbenem prostoru tudi zasluži.

O sodelovanju gasilstva in zavarovalništva je spregovoril predstavnik soboške območne enote Zavarovalnice Triglav Sandi Flisar.

Po kulturnem programu domače mladine so najzaslužnejšim podelili spominska priznanja in odlikovanja. Značko gasilskega veterana za 60 let dela v gasilstvu in značke za posebne zasluge so prejeli: Štefan Malačič, Štefan Kržanko, Štefan Ferencek in Koloman Sabotin, za 50 let pa Koloman Kerčmar in Štefan Perš. Vsi so postali častni člani društva.

Priznanje Gasilske zveze Slovenije III. stopnje so izročili Darku Peršu, Dejanu Kakašu, Denisu Kocetu in Darku Petučniku; I. stopnje pa Stanku Gombocu, Zoltanu Cigütu in Marjanu Rituperju.

Koloman Vajda iz Ivanovec GASILEC ŽE OSEMDESET LET

Koloman Vajda iz Ivanovec s svojimi 95 leti gotovo spada med najstarejše slovenske gasilce. Med najbolj ponosnimi so upravičeno v PGD Ivanovci, društvu, katerega član je vse od ustanovitve. Še več: s 15. leti je bil med tistimi, ki so pred natanko 80 leti gradili temelje temu društvu, saj je bil med 25 ustanovnimi člani.

Koloman Vajda se je rodil 31. oktobra leta 1909 v Ivanovcih, kjer živi še danes. Izučil se je kolarskega poklica in ga doma tudi opravljal. Bil je tudi predsednik vaškega odbora. V gasilskem društvu je bil kar 22 let poveljnik, sicer pa je bil vse od začetka predan gasilec. Kdo ga je navdušil za gasilske vrste, težko pove, saj prej organiziranega gasilstva v kraju ni bilo. To so enostavno narekemale potrebe, bile so zahteve časa, ki je z ustanovitvijo gasilskega društva tudi v vasi prinesel nov veter. Zlasti na področju družabnega življenja. In tako je ostalo vse do danes, česar je zelo vesel. Prav tako tudi sedanjih gasilcev, ki nanj niso pozabili, saj ga večkrat obiščejo ali pokličejo medse. Ponosen je tudi na dva vnuka, ki sta prav tako gasilca, pa tudi hčerka je bila v 50. letih članica ženske desetine, ki so jo formirali v kraju.

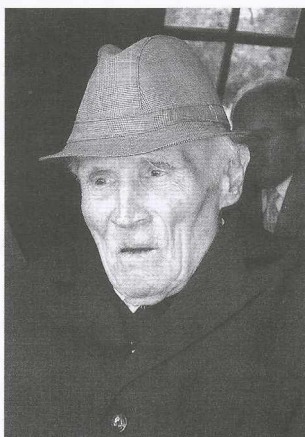
V gasilskih vrstah je zlasti v mlajših letih doživel marsikaj zanimivega in lepega, zlasti se rad spominja velikega prijateljstva in složnosti, ki je vladala med gasilci tudi v njegovih časih. Na obletnice in gasilske prireditve so se običajno podali peš, prav tako na pogořišča. Dvokolno ročno brizgalno je običajno vlekla konjska, včasih tudi kravja vprega. Ker gasilskega doma še niso imeli, je osebno opremo vsak gasilec hranil kar doma, pri hišah so hranili tudi ročno brizgalno. Spominja se, da je bilo zlasti sredi 30. let prejšnjega stoletja v njihovem kraju izjemno veliko požarov. Večina je bila podtaknjena; požigali so tudi iz koristoljubja, saj je bila gospodarska kri-

Slovesnost v počastitev 80. obletnice ustanovitve gasilskega društva z razstavo društvene opreme, od dvokolne ročne brizgalne do gasilske avtocisterne, so v drugi polovici avgusta pripravili tudi prizadevni gasilci iz Andrejec. Za obnovljenim vaško-gasilskim domom, ki se lahko pohvali z naslovom najlepše urejenega doma v Sloveniji v svoji kategoriji, se je zbralo veliko gasilcev, krajanov in gostov.

Po pozdravnem nagovoru predsednika Štefana Gumilarja je tajnik društva Evgen Solar v izčrpi društveni kroniki nanizal najpomembnejše mejnike. Tako kot pri večini društev so največji uspehi vezani na obdobje zadnjih desetih let, ko so zgradili požarne bazene, ob delitveni bilanci prejšnje občine so dobili in usposobili za potrebe gašenja gasilsko traktorsko cisterno za 5.000 litrov vode, temeljito so preuredili in prenovili društveni dom, na prelomu tisočletja pa so kupili rabljeno gasilsko avtocisterno. Društvo se lahko poleg članskih pohvali tudi z žensko, pionirsko in mladinsko desetino. Zdaj v društvu, ki mu že od leta 1993 poveljuje Jože Solar, delujeta dve članski in mladinska desetina.

Podžupan Geza Džuban, predsednik Občinske gasilske zveze (OGZ) in član predsedstva Gasilske zveze Slovenije (GZS) Slavko Škerlak ter predsednik GZS Ernest Eöry so poudarili neprecenljivo vlogo, ki jo je gasilstvo v kraju in širšem okolju imelo na področju požarnega varstva, družabnega življenja in napredka kraja. Prav gasilci so bili in so še nosilci in gonilna sila prenekaterih akcij, zgled drugim krajanom. Po drugi strani pa je bilo gasilstvo temelj zaščite in reševanja.

Program ob jubileju so popestrili učenci OŠ Fokovci – največ jih je bilo iz domačega kraja. Priznanja in odlikovanja Gasilske zveze Slovenije III. stopnje so prejeli: Evgen Solar, Jože Solar, Janez Malačič in Stanko Kardoš. Priznanja OGZ Moravske Toplice pa so izročili: Štefanu Gumilarju (I. stopnje) in Dejanu Hariju, Janezu Kerecu, Dejanu Kodili, Kolomanu Koltaju, Romanu Kukoji, Robertu Makariju, Ivanu Sukiču, Francu Vöröšu in Jožetu Terplanu (vsi III. stopnje).

za vse hujša in edini način, kako priti do denarja, je bil požig zavarovanih objektov. Da bi se med vojno izognil vpoklicu v okupatorsko madžarsko vojsko, je pobegnil v tujino. Po drugi svetovni vojni, ko so se razmere za gasilstvo vidno izboljšale, pa tudi širša družbena skupnost je bila tej organizaciji naklonjena, so zgradili skupni dom in posodobili opremo. Veliko so se tudi izobraževali.

Koloman je bil na nedavni slovesnosti ob 80-letnici PGD Ivanovci deležen posebne pozornosti. Iz rok Slavka Škerlaka, predsednika OGZ Moravske Toplice in člana predsedstva Gasilske zveze Slovenije, gasilsko priznanje za dolgoletno delo v gasilstvu, prejel pa je tudi društveno priznanje. Sicer pa je Koloman Vajda dobitnik republiške plakete gasilca veterana in niza drugih priznanj in odlikovanj.

Gasilci in vsi mu kličemo še na veliko let in mu želimo trdnega zdravja.

ODVOZ ODSLUŽENIH AVTOMOBILOV !!! ZASTONJ !!!

Obveščamo vas, da smo ponovno pristopili k evidentiranju in odstranjevanju odsluženih motornih vozil, objavljenih iz prometa pred 1. 5. 2004.

Odvozi avtomobilov se bodo opravili takoj po odobritvi Ministrstva za okolje, prostor in energijo, kateremu moramo posredovati sezname s podatki o lastnikih in avtomobilskih znamkah odsluženih vozil, zato vas naprošamo, da nam **do petka, dne 5. novembra 2004, posredujete podatke o vašem zapuščenem vozilu.**

Podatke o zapuščenem vozilu javite Majdi Lipič na Občinsko upravo Moravske Toplice, Kranjčeva 3 v Moravskih Toplicah, tel. 538 15 06.

O datumu odvoza avtomobila vas bomo pravočasno obvestili!

Odpeljala se bodo le vozila, o katerih bomo imeli podatke na našem seznamu na občini.

Od 1. maja 2004 dalje zadnji lastnik izrabljenega motornega vozila ne bo mogel odjaviti iz prometa, ne da bi prijavno/odjavni službi na upravni enoti predložil potrdilo, ki dokazuje, da je vozilo predal v razgradnjo pooblaščenemu predelovalcu.

Priporočamo vam, da izkoristite ponujeno priložnost in se rešite zapuščenega vozila zastonj. V prihodnje bodo ti odvozi zelo dragi!!!!

PRODAJA STVARNEGA PREMOŽENJA OBČINE

Občina Moravske Toplice bo v mesecu oktobru 2004 objavila ponudbo za prodajo kmetijskih zemljišč in ponudbo za prodajo zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljišč v lasti Občine Moravske Toplice. Informacije dobite na občinski upravi pri Nadi Lutarič, tel. 538 15 04.

ŽIVIMO ZDRAVO

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO MURSKA SOBOTA sporoča, da bo v jesensko-zimskem času tudi v naši občini izvajal program **ŽIVIMO ZDRAVO**, in sicer v Bogojini in Prosenjakovcih. Predavanja in delavnice se bodo začele vrstiti v mesecu novembru. Vabijo vas, da si popestrite večere z obiskom delavnic na temo zdravega življenjskega sloga.

O natančnih vsebinah in datumu vas bo Zavod še obvestil.

Vaški in skupinski vodovodi STROGE ZAHTEVE ZDRAVSTVENEGA INŠPEKTORATA

Vodstvo občine je ob koncu avgusta sklicalo sestanek s predstavniki krajevnih skupnosti, krajevnih odborov in osebami, ki so odgovorne za vaške in skupinske vodovode v občini. Zaradi razdrobljenosti je teh veliko, kar je razvidno tudi iz pregleda, ki ga je Zavod za zdravstveno varstvo objavil v 48. številki Lipnice.

Povod za sestanek je bila odločba Zdravstvenega inšpektorata RS pri Ministrstvu za zdravje z začetka avgusta 2004, ki je odredila, da morajo lastniki oziroma upravljalci vaških in skupinskih vodovodov do 1. septembra 2004 nujno zagotoviti odgovorno osebo z najmanj visoko izobrazbo naravoslovne tehnične ali zdravstvene smeri za zagotavljanje skladnosti pitne vode z zahtevami Pravilnika o pitni vodi.

Nadalje morajo na vseh vodovodih zagotoviti in izvajati notranji nadzor na osnovah HACCP sistema, ki omogoča prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih

in fizikalnih agensov, ter v primeru neskladnosti pitne vode ukrepati v skladu s pravilnikom in o tem obvestiti zdravstveno inšpekcijo.

Kolikor nam je znano, so se lastniki in upravljalci vodovodnih sistemov odločali za različne možnosti zagotavljanja odgovorne osebe in sklenili ustrezne pogodbe bodisi z Zavodom za zdravstveno varstvo, s Čisto naravo ali drugim strokovnim izvajalcem. Seveda za upravljalce teh manjših vodovodnih sistemov to pomeni dodatne stroške, kar se bo odrazilo v višini vodarine.

Ludvik Socič

PO VOLITVAH 2004

DOPOLNILO

Ob nizanju uspehov vinogradnikov iz naše občine na jubilejnim 10. tekmovanju za prekmurskega (vinskega) prvaka v organizaciji Vinogradniškega društva Bistrica smo pomotoma spregledali uspeh mladega vinogradnika Darka Vugrinca iz Središča. Lani je namreč pridelal vrhunski renski rizling, ki je dobil 18,40 točk, kar je bila absolutno druga najvišja ocena pri tej sorti. Vugrinec je prejel zlato medaljo.

Za nenamerno napako se opravičujemo prizadetemu.

Geza Grabar

ORAČI SO NAS PONOVO RAZVESELILI

O tem, da raste v naši občini mladi rod odličnih tekmovalcev v oranju, smo poročali že lansko leto. To se je ponovno potrdilo na tekmovanjih na vseh nivojih tudi letos. Štefan Cigüt ml. iz Noršinec, Dejan Norčič iz Sebeborec, Dušan Ozvatič iz Berkovec in drugi so se z odličnimi uspehi izkazali že na območnih tekmovanjih v Gornjih Slavecih in Topolovcih, zatem pa še na regijskem tekmovanju v Rakičanu in na državnem prvenstvu v Brežicah.

Ponovno je bil najuspešnejši Štefan Cigüt, ki je na pomurskem prvenstvu v Rakičanu v konkurenci plugov krajnikov osvojil drugo mesto in za vsega 2,5 točke zaostal za zmagovalcem. Dejan Norčič je bil v Rakičanu peti in Avgust Gorčan iz Vučje Gomile šesti. V kategoriji navadni plugi je Dušan Ozvatič osvojil četrto mesto. V ekipni razvrstitvi sta Štefan in Dejan, člana Društva oračev Pomurja, pristała na 2. mestu.

Oba sta uspeh z zelo podobnima uvrstitvama (Cigüt 3., Norčič 5.) dopolnila tudi na državnem prvenstvu, medtem, ko je Cigüt skupaj z regijskim in državnim prvakom Zverom iz Brezovice pri Lendavi postal ekipni državni prvak.

Spomnimo se: Štefan Cigüt se je v začetku septembra prvič poskusil tudi v konkurenci najboljših oračev na svetovnem prvenstvu na Irskem. Med 40 tekmovalci je kljub mladosti in neizkušeni zasedel zelo solidno 27. mesto.

Geza Grabar

XVI. Košičevi dnevi V ZNAMENJU PESMI IN GLASBE

Košičevi dnevi opravljajo sloves osrednjega in najpomembnejšega ciklusa kulturnih in posvetnih dogodkov v občini. Letos so jih v krajevnih skupnostih Bogojina in Filovci pripravili že šestnajstič. Na kar 12 prireditvah od 21. avgusta do 19. septembra se je namreč zbralo nekaj tisoč obiskovalcev od blizu in daleč. Glavnino so seveda tudi tokrat predstavljali domačini, ki so jim v prvi vrsti tudi namenjene.

Razen redkih izjem so slovesnosti vsakokrat namenili znanemu rojaku ali osebnosti, ki je delovala v teh krajih. Letošnji Košičevi dnevi so bili posvečeni pesmi in glasbi. Za naslov se niso odločili naključno. Po dolgih letih prizadevanj so namreč v znameniti Plečnikovi cerkvi Gospodovega vnebohoda namenu predali nove cerkvene orgle. Sicer pa imata pesem in glasba v Bogojini in v zadnjem času tudi v Filovcih bogato tradicijo. V kraju in okolici je nenazadnje delovala tudi vrsta odličnih cerkvenih oziroma ljudskih pevcev ter organistov. Zato so prireditve XVI. Košičevih dnevov minile njim v čast in spomin. V tej smeri je bila vsebinsko naravnana tudi ponovno bogata brošura, ki je v uredništvu prof. Jožeta Vučurca izšla tudi letos.

Letošnje dneve so začeli z nastopom štirih domačih skupin: mešanim pevskim zborom, moškim kvartetom in mladinskim cerkvenim pevskim zborom iz Bogojine ter Filovskimi pevkami. Kot gostujoči zbor je nastopil mešani pevski zbor iz Krašnje v občini Lukovica, ki je pobraten s pevkami iz Filovec.

Dobro obiskane so bile tudi druge prireditve, od odprtja razstave del likovne delavnice Likos, Hubertove maše pri lovskem domu, zelenjadarskega dneva na Ivancih in prošenja v filovskem Gaju do koncerta Slovenskega okteta, jubilejnih maš v bogojinski farni cerkvi – diamantno je daroval

Jožef Gutman iz Bogojine, biserne pa njegova rojaka Ivan Pucko in dr. Jožef Smej ter Štefan Žemljč iz Beltincev, turistično-vinogradniškega večera in tradicionalnega pohoda po poteh kulturne dediščine.

Tudi 6. mednarodni Folklorni večer v dvorani kulturnega doma v Bogojini je bil v celoti posvečen petju in glasbi. Na njem je nastopilo sedem skupin iz Slovenije, Hrvaške in Madžarske, med njimi tudi domači kvartet ljudskih pevcev KUD Jožef Košič.

V cerkvi Gospodovega vnebohoda v Bogojini je imenitno izzvenel orgelski koncert maestra Marjana Potočnika iz Murske Sobotice, vrhunec pa so Košičevi dnevi nedvomno doživeli z blagoslovitvijo novih orgel. Izdelali so jih v škofijski orglarski

delavnici v Hočah pri Mariboru in imajo 1567 piščali. Pri finančno in organizacijsko zahtevnem večletnem projektu so z deleži sodelovali vsi verniki bogojinske župnije, Občina Moravske Toplice ter drugi donatorji in sponzorji. Blagoslovitev novih cerkvenih orgel je uvod v praznovanje 80. obletnice dograditve znamenite Plečnikove cerkve prihodnje leto.

Zahvalni listini letošnjih Košičevih dnevov sta prejela Štefan Pucko iz Bogojine, pevec, zborovodja in organist, ki je s svojim pevskim zborom sodeloval na vseh dosedanjih Košičevih dnevih, in dr. Franc Horvat iz Ivanec, nekdanji predsednik KS Bogojina in eden od pobudnikov Košičevih dnevov leta 1989.

Na Folklornem večeru, ki je bil prav tako posvečen glasbi, je nastopilo sedem skupin, med njimi tudi Kulturno društvo ljudskih pevk iz Sv. Jurija ob Ščavnici.

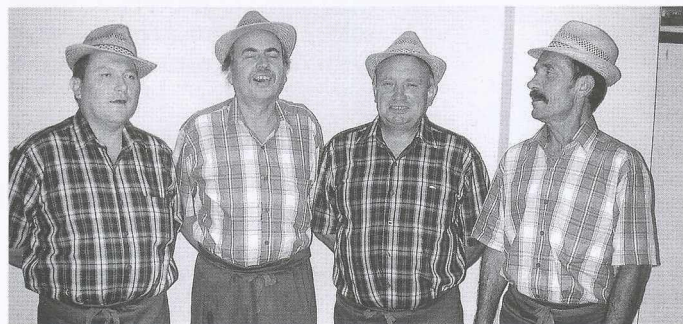

Bogojina

KVARTET LJUDSKIH PEVCEV NAVDUŠUJE

Bogato tradicijo prekmurskega ljudskega petja nadaljuje tudi kvartet ljudskih pevcev iz Bogojine. Čeprav je bila skupina formirana šele pred nekaj več kot dvema letoma, imajo člani Štefan Vogrin kot vodja, Štefan Horvat, Ivan Maučec in Ivan Horvat že bogate izkušnje v zborovskem petju oziroma na glasbenem področju. Večina jih namreč prepeva tudi pri mešanem pevskem zboru v kraju, so pa tudi člani cerkvenega pevskega zbora.

Za bogojinskimi ljudskimi pevci, ki delujejo v sklopu domačega Kulturno umetniškega društva Jožef Košič, je vrsta uspešnih nastopov na številnih prireditvah doma in v tujini, zlasti na Madžarskem. Ne mine pa domala nobena prireditev v domači občini, na kateri ne bi nastopili.

Ljudski pevci iz Bogojine (od leve): Štefan Horvat, Ivan Maučec, Štefan Vogrin in Ivan Horvat.

Da skupina štirih pevcev iz Bogojine prepeva ubrano, se je potrdilo tudi na regijskem tekmovanju ljudskih pevcev v Murski Soboti. V svojem prvem tekmovalnem nastopu so osvojili prvo mesto in se uvrstili na območno tekmovanje v Rušah pri Mariboru.

Konec minulega tedna je ljudske pevce iz Bogojine presenetila vest, da so bili izbrani na območnem srečanju ljudskih pevcev in godcev v Rušah pri Mariboru in vabilo na zaključno državno srečanje, ki bo 6. novembra v Vidmu v Dobropoljski dolini.

Kot so nam zaupali zgovorni pevci, so doslej naštudirali že 30 pesmi, večino slovenskih ljudskih pesmi, nekaj je tudi dalmatinskih. Njihova velika želja je, da bi izdali zgoščenko ter s tem trajno ohranili prenekatere pozabljene pesmi. Pri uresnitvi tega zahtevnega projekta jih je že podprlo matično kulturno-umetniško društvo, računajo tudi na pomoč drugih, tudi Občine Moravske Toplice.

Kolesarstvo REKORD MARATONA TERME 3000

V organizaciji Občinske športne zveze Moravske Toplice in Naravnega parka Terme 3000 je bil sredi septembra na sporedu tradicionalni kolesarski maraton Terme 3000 po občini. Prireditev je tudi letos spadala v okvir občinskega praznika. Na dvoje različnih prog, na 49 in 31 kilometrov, se je podalo rekordnih 342 kolesarjev iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije. Med njimi sta bila najstarejša 78-letna Katarina Rengeo iz Murske Sobotne in 75-letni Sigi Schubert iz Svetega Tomaža. Med organiziranimi skupinami je bila najštevilčnejša Kolesarska sekcija Triglav iz Predanovec.

Nad prireditvijo, ki jo je pred uradnim začetkom z vratolomno vzvratno vožnjo na kolesu popestril Evgen Titan iz Murske Sobotne, je veselje nad množičnim obiskom izrazil tudi Branko Recek, predsednik OŠZ Moravske Toplice. »Kolesarjenje dobiva v Sloveniji z množičnimi obiski rekreativnih kolesarskih maratonov nove di-

menzije. In Moravske Toplice pri tem niso nobena izjema. Trudili se bomo,« je dejal Recek, »da bomo ob dveh tradicionalnih kolesarskih maratonih junija in septembra pripravili še kakšno privlačno prireditev za kolesarje, vsekakor pa stremeli h gostejši prepletenosti občine s kolesarskimi stezami. (G. G.)

Kolesarski podvig Jureta Robiča SVETOVNI REKORD V MORAVSKIH TOPLICAH

Med največje športne podvige v naši občini gotovo lahko uvrstimo svetovni rekord 39-letnega kolesarja Jureta Robiča z Jesenic v vožnji na 24-urnem kronometru na 17,44 kilometra dolgi krožni progi po prekmurski ravnici na relaciji Moravske Toplice-Tešanovci-Bogojina-Ivanci-Mlajtinci-Noršinci-Martjanci-Moravske Toplice. Za ta nenavadni podvig si kleni Gorenjec, ki je letos zmagal tudi na najpomembnejši kolesarski preizkušnji na svetu, 4.761 kilometrov dolgi dirki čez Združene države Amerike, imenovani Race Across America (RAAM), naše občine ni izbral po naključju.

To okolje namreč postaja tudi po zaslugi kolesarskih maratonov vse bolj kolesarsko. Prav tu pa deluje izjemen kolesarki zanesenjak in njegov prijatelj Sergej Kaučević, ki je v zdravilišču odprl Bike center. Kaučević se je pri organizaciji podobnih podvigov izkazal že lansko leto, tudi pri tej vožnji je bil uradni sodnik UMCA (mednarodne zveze ultra kolesarjev).

Ob ravninskem terenu so tod zelo ugodne tudi vremenske razmere za kolesarjenje, kar je bil nenazadnje eden od najpomembnejših dejavnikov. Kljub temu, da se je v času nenavadnega podviga (18. in 19. septembra) ponoči temperatura spustila le na okrog pet stopinj Celzija (čez dan je bilo idealnih 20 stopinj z zelo redkimi sunki vetra), je Robiču, njegovi spremljevalni ekipi in vsem ljubiteljem kolesarstva v Moravskih Toplicah uspel velik met: prevozil je 834 kilometrov in 771 metrov in s tem za skoraj 22 kilometrov izboljšal

svetovni rekord, ki ga je lichensteinski kolesar postavil avgusta letos. To pomeni, da je Robič od 10. ure v soboto do 10.00 v nedeljo vozil s povprečno hitrostjo 34,8 kilometrov na uro.

Na koncu je bil vidno utrujen, a presrečen, da mu je uspel cilj, ki si ga je dolgo želel; ponosen je, da je bil rekord dosežen doma. »Po vsem svetu se bo razvedelo, da imamo pri nas odlične pogoje za kolesarstvo ter razumevanje ljudi za te vrste preizkušnje,« je dejal in dodal, da mu je dalo moči tudi spodbujanje domačinov ob progi.

Geza Grabar

FOTO: GEZA GRABAR

Vesetje ob uspešnem podvigu sta po prihodu na štartni prostor v Moravske Toplice z Robičem delila tudi njegova žena Petra in glavni koordinator projekta Sergej Kaučević.

Golf v Moravskih Toplicah SERIJA TURNIRJEV

Avgusta in septembra je Golf klub (GK) Moravske Toplice na svojem igrišču Livada pripravil niz odmevnih tekmovanj: od tradicionalnega tedna golfa s kvalifikacijskim turnirjem Audi Quattro, tekmo Minicup v okviru Golf zveze Slovenije in Handicap turnirjem, sledili so še odprti Odprti Handicap turnir, turnirji Bransberger & Zlatarstvo Mandič, Vigros, Terme 3000, za amatersko prvenstvo Pomurja, IPA Slovenija in drugi. Posebno mesto med njimi sta zavzela tudi turnirja, katerih pokrovitelj je ob svojem prazniku bila Občina Moravske Toplice.

Na turnirju za pokal občine, že tretjem po vrsti, se je pomerilo 57 golfistov in golfistk iz Slovenije, Avstrije in Hrvaške. V bruto seštevku je bil med moškimi najboljši Srečko Belec, med ženskami pa Eržebeč Tobi Vereš (oba GK Moravske Toplice).

Pokal za zmagovalko turnirja za pokal občine E. T. Vereš.

Sredi septembra se je na istem igrišču več kot 20 golfistov in golfistk ob občinskem prazniku zbralo še na dobrodelnem Handicap golf turnirju. Srečanje, ki je lepo uspelo, je bilo organizirano skupaj s člani pomurskega Rotary kluba iz Martjanec. Prostovoljne prispevke udeležencev turnirja so namenili za pomoč mladim študentom, ki bi sicer ostali brez možnosti za nadaljnje šolanje.

Po turnirju, ki ga je zaokrožila predstavitev golfske igre in turnir v patanju za negolfiste na zelenicah pred hotelom Ajda, je najboljšim podelil nagrade župan Franc Cipot. Bruto zmagovalac turnirja je postal Bojan Vratarič, neto v skupini A Živko Mlinarič (oba sta člana GK Moravske Toplice), v skupini B pa je bil najboljši Johann Podbregar iz Avstrije. (G. G.)

Ivanci

PRVI ZELENJADARSKI DAN

Na Ivancih so že konec 90. let ob pomoči države zgradili pilotni namakalni sistem. Ta danes obsega 80 hektarjev kmetijskih zemljišč, vodo za namakanje pa črpajo iz bližnje gramoznice. Zamisel se je v prvi fazi pokazala za uspešno, saj se je veliko lastnikov zemljišč znotraj namakalnega sistema odločilo za možnost umetnega zagotavljanja potrebne vode, pri tem pa so v glavnem začeli s pridelavo zelenjave. Žal pa se površine v rabi namakalnega sistema več ne povečuje v tolikšnem obsegu, kot so razpoložljive zmogljivosti. Kot glavni razlog za to navajajo, da so zemljišča znotraj namakalnega sistema še vedno razdrobljena, pa tudi struktura lastnikov zemljišč je glede na kulture zelo različna.

Danes okrog 20 pridelovalcev na 25 hektarjih prideluje najrazličnejšo zelenjavo, možnosti namakanja klasičnih poljedelskih kultur pa se večina zaradi neekonomičnosti ne poslužuje.

Prav z namenom, da bi se zelenjadarji iz Ivanec predstavili širši javnosti ter morda katerega lastnika parcel znotraj namakalnega sistema prepričali k njegovi uporabi, so v okviru XVI. Košičevih dnevov pripravili I. Zelenjadarski dan. Ta je obsegal tako razstavo na Ivancih pridelane zelenjave kakor tudi pokašanje iz njih pripravljenih jedi in strokovno predavanje o zelenjavi kot zdravi prehrani. Predavali sta dr. Branislava Belovič s soboškega Zavoda za zdravstveno varstvo in kmetijska svetovalka, domačinka Anica Petrovič, za vse drugo so poskrbeli domači zelenjadarji in drugi krajanje Ivancev.

Kaj vse in na kakšen način je mogoče pripraviti zelenjavo, je bilo mogoče videti na Ivancih – in tudi poskusiti.

Kot je povedal predsednik vaše skupnosti Martin Horvat in eden od organizatorjev zelo uspešnega zelenjadarskega dneva, bodo s podobnimi promocijskimi akcijami nadaljevali tudi v prihodnje, saj bi naj prireditve postale tradicionalne. Povedal je še, da v njihovem kraju razmišljajo o odprtju tržnice ali druge oblike prodaje na debelo in drobno. Grosisti, ki so zdaj glavni odjemalci na Ivanci pridelane zelenjave, jim namreč glede cene postavljajo težke pogoje.

Geza Grabar

MLADI ORAČI NAVDUŠUJEJO S SVOJIMI DOSEŽKI – na 16. strani poročamo o uspešnih nastopih naših mladih oračev. Na sliki: Štefan Cigut, letošnji udeleženec svetovnega prvenstva v oranju na Irskem.

80-LETNICI GASILCEV V VUČJI GOMILI IN ANDREJCIH

VSE ZA VARNOST PROMETA: DESETIČ – Avto moto rally oldtimerjev, združen z državnim prvenstvom voznikov-paraplegikov, že vsa leta spada med prireditve praznika Občine Moravske Toplice.

MOJ DOM – LEPO UREJEN – Na letošnji natečaj Društva upokojencev se je prijavilo 17 domačij. Komisija je ocenila, da ima najlepše urejeno domacijo med upokojenci Slavica Čarni iz Ivanovec, sledita ji domačiji Jolanke Janjič iz Prosenjakovec in Katica Nemeč iz Martjanec. Priznanja je vodstvo društva podelilo na osrednji slovesnosti ob letošnjem občinskem prazniku v Selu. Na sliki (od leve): Olga Gutman, tajnica društva, Slava Čarni, Rajko Janjič, predsednik, Jolanka Janjič in Katica Nemeč.

VRAGOLIJE PROFESORJA TITANA NA KOLESU

Pomurska in celotna slovenska javnost priljubljenega profesorja Evgena Titana iz Murske Sobotne pozna kot enega najbolj vsestranskih ljudi v bližnji in daljni okolici in človeka neizčrpne energije. Profesor telesne vzgoje je bil (in je marsikaj še) vsestranski športnik, organizator športnih prireditev, mednarodni sodnik, državni reprezentant, pesnik in aforist, ilustrator, kipar, grafik, oblikovalec, politik, udarnik, graditelj športnih objektov, plesni učitelj, planinec, pohodnik, pevec v pevskem zboru, odrski igralec, povezovalac programa, kulturni referent...

Čeprav je letos dopolnil 75 let, nemirni ustvarjalni duh ne da miru rojenemu Sobočancu, na kar je silno ponosen. V njem pa se je ponovno prebudila želja po nenavadnem konjičku – vzratni vožnji s kolesom. Pred štartom nedavnega kolesarskega maratona v Moravskih Toplicah ter še isti dan pred komisijo med Martjanci in Noršinci je demonstriral svojo nenavadno vzratno vožnjo na kolesu, ko je, sedeč na njegovem krmilu, obrnjen v nasprotno smer vožnje. Na cesti med Martjanci in Noršinci je prevozil kar 500 metrov v dveh minutah in 28 sekundah (hitrost 12,16 kilometra na uro).

FOTO: Geza GRABAR

trostjo 16,15 kilometra na uro. Ta doseg je brez primere v nenavadnih svetovnih podvigih.

Geza Grabar

Selo

»KUKORCO SO LÜJPALI«

Jesen ponuja nešteto možnosti za različne turistično-etnološke prireditve. To se je potrdilo tudi v Selu na Goričkem. Pri informacijski brunarici, nedaleč od znamenite romanske rotunde iz 13. stoletja, so namreč člani in članice domačega društva pevcev ob pomoči drugih iz kraja premierno pripravili prireditev »lujpanje kukorce« (ličkanje koruze). Izjemen obisk domačinov in gostov ter vsebinsko bogat program sta bila najlepše potrdilo, da pred letom ustanovljeno društvo vztraja na začeti poti.

Vodja pevcev in prireditve Oskar Makari je zagotovil, da bodo »kukorco lujpali« tudi drugo jesen, še prej pa imajo v načrtu prikaz, kako so nekoč »trgali in prejšali« grozdje.

Čeprav je bilo koruznih storžev tisti večer na osrednjem prireditvenem prostoru za celo grmado, veliko pa jih je v parih viselo kot okras, je bilo delo zaradi velikega števila pridnih rok hitro opravljeno. Temu je, tako kot nekoč, sledila zabava s plesom in pesmijo. Selanski pevci in drugi, ki so se jim pridružili, so sicer prepevali že med samim ličkanjem, najbolj prešerno pa je pesem zazvenela, ko je bilo delo končano. Potem so v roke vzeli inštrumente še ljudski muzikanti iz Gomile pri Kogu, ki so jih povabili v goste. Za dobro voljo so skrbeli tudi Duo Marjan in pevka Marina Huber.

Organizatorje so v nameri podprli tudi člani okoliških društev iz Vučje Gomile in Središča ter upokojencev občine Moravske Toplice, ki so se odzvali povabilu na njihovo srečanje.

Poseben pečat prijetnega sobotnega večera so dodale selanske žene in dekleta, ki so napekle za cele koše potic in peciva, ponujale pa so tudi namaze ocvirkov in zaseke s čebulo na doma pečnem kruhu.

Geza Grabar

FOTO: Geza GRABAR

96-letna Marija iz Berkovec
ŠE POMORE PRI
DELU V VINOGRADU

V vasi Berkovci živi Marija Lovenjak, ki je 22. junija praznovala svoj 96. rojstni dan. Obiskali smo jo in prisluhnili njeni pripovedi. Rodila se je daljnega leta 1908, osnovno šolo je obiskovala v Prsenjakovcih, kjer so pri pouku uporabljali še kredo in tablice. Kot mlado dekle je nekaj časa služila na kmetiji v Ratkovcih, potem pa se – kot mnogi Prekmurci – podala na sezonsko delo na marof v Bački. Tam je spoznala svojega poznejšega moža. Rodili so se jima trije fantje. Vdova je že 31 let. V zadnjih letih jo je najbolj prizadela sinova smrt, s ponosom pa pove, da ima tri vnuke in štiri pravnuke.

Sedaj živi skupaj z najmlajšim sinom v lepo prenovljeni domačiji. Okrog hiše in na

FOTO: Anica PETJE

okenskih polichah je veliko rož, za katere še zmeraj skrbi sama, le zaliva jih sin. Včasih tudi še kaj skuha, najraje pa ima mleko in vrtnak. Vrtnanke je včasih pekla v krušni peči, vendar pravi, da je tudi kupljen dober.

Kljub letom jo sin zapele tudi do vinograda, kjer mu pomaga pri opravih.

Na koncu pove, da je vesela, ker je zdrava in da jo zdravnik obišče samo takrat, ko jo cepi proti gripi.

Želimo ji, da bi v naši vasi preživela še veliko zdravih in mirnih let.

Anica Petje